Annus IV. - Vol. IV. Die 15 Ianuarii 1912. Num. 1.

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

SUMMARIUM

I. *Acta Pii PP. X:* Constitutio Apostolica, pag. 5; Epistola, pag. 23. — II. *S. C. Consistorialis:* Provisio Ecclesiarum, pag. 26. — III. *S. C. Rituum:* Auximana, beatificationis et canonizationis ven. Servi Dei Benvenuti Bambozzi, pag. 27. — IV. *S. R. Rota:* Pars dispositiva quarumdam sententiarum, pag. 29; Salutiarum. Iurium, pag. 32. — V. *Secretaria Status:* Epistola, pag. 45.

Diarium Romanae Curiae: Congregazione antipreparatoria, nomine, onorificenze, necrologio, pag. 46-48.

ROMAE

TYPIS POLYGLOTTIS VATICANIS

MDCCCCXII

Directio: Palazzo della Cancelleria — Roma.
Administratio: Tipografia Poliglotta Vaticana. — Roma.

Pretium annuae subnotationis.
Pro Italia, L. 12. — Extra Italiam, L. 15.
Unius fasciculi, L. 1.

« *Bis fere in mense* (Commentarium) *prodibit ac quotiescumque vel necessitas vel utilitas id postulare videbitur* » (Ex *Commentarii Officialis* ratione die 29 octobris 1908 edita).

INDEX HUIUS FASCICULI

(An. IV, N. 1 - 15 januarii 1912)

ACTA PII PP. X

Constitutio Apostolica.

PAG.

Etsi Nos. - De Urbis Vicariatu. - *1 ianuarii 1912* 5

Epistola.

Venerabilis Frater. - Ad R. P. D. Ioannem Baptistam Castro Archiepiscopum Caracensem, de instauranda cleri disciplina. - *8 decembris 1910* 23

S. CONGREGATIO CONSISTORIALIS.

Provisio Ecclesiarum. 26

S. CONGREGATIO RITUUM.

Auximana. - Decretum Beatificationis et Canonizationis Ven. Servi Dei Benvenuti Bambozzi, sacerdotis professi Ordinis Minorum Conventualium. - *5 septembris 1911* 27

SACRA ROMANA ROTA.

I. Plures sub secreto editae sententiae definitivae transacto anno 1911 *(Pars dispositiva) 10 Ianuarii 1912* 29

II. *Salutiarum.* - Iurium. - *9 septembris 1911* 32

SECRETARIA STATUS.

Epistola.

Ad R. P. D. Aloisium Ernestum Dubois, Bituricensium Archiepiscopum, de necessitate redeundi ad philosophiam scholasticam. - *13 decembris 1911* 45

DIARIUM ROMANAE CURIAE

I. Sacra Congregazione dei Riti. *Congregazione antipreparatoria.* . . 46

II. Segreteria di Stato. *Nomine, onorificenze* . . . . . »

III. Necrologio. 48

ACTA
APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ANNUS IV. - VOLUMEN IV.

ROMAE
TYPIS POLYGLOTTIS VATICANIS

MDCCCCXII

Annus IV. - Vol. IV. Die 15 Ianuarii 1912. Num. 1.

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ACTA PII PP. X

CONSTITUTIO APOSTOLICA

DE URBIS VICARIATU

PIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Etsi Nos in Apostolici ministerii fastigio constitutos urgeat *instantia quotidiana, sollicitudo omnium ecclesiarum* [1], nihilominus vel ab ipso Nostri pontificatus exordio, illustrium Decessorum vestigia sequuti, haud praetermisimus in praecipuis habere sacram procurationem dilectae huius Urbis ecclesiaeque omnium principis, cui arcano divinae Providentiae consilio praepositi sumus.

Quapropter multa per occasionem a Nobis edicta sunt, sive ad cleri disciplinam tuendam, roborandam, sive ad amplificandum divinum cultum, sive ad paroecias aptius atque opportunius ordinandas; pluribus etiam peculiaris ac privati momenti rebus provisum.

Sed illud potissimum obversabatur animo, ut officiis quoque dioecesanae Curiae almae huius Urbis, hoc est Vicariatus Nostri, accessio aliqua fieret in melius; quo idem novis legibus canonicis plenius responderet, novis temporum adiunctis conveniret aptius, et expediendis negotiis celerius prospiceret. Cuius perficiendi consilii auctores etiam Nobis exstiterunt viri non pauci prudentia ac dignitate conspicui.

[1] II *ad Corinth.* XI.

Nunc vero, quum licuerit Vicariatui Nostro propriam sedem in Urbe, eamque multo commodiorem ampliorem-que attribuere, propositi Nostri in rem deducendi opportunum tempus advenisse iudicavimus. Quapropter rebus omnibus matura deliberatione perpensis, Apostolica auctoritate Nostra ea quae sequuntur constituimus atque decernimus.

1. Nostra dioecesana Urbis Curia, seu Vicariatus, in quatuor officia dispertitur: I° *de divino cultu et visitatione apostolica*, II° *de cleri et christiani populi disciplina*, III° *de iudiciariis negotiis*, IV° *de oeconomica administratione*.

2. Omnibus hisce officiis praesidet Cardinalis, qui Vicarius Noster generalis in Urbe est. Eiusque munus et auctoritas, prout nunc obtinet, perpetua est, nec cessat vacante Sede Apostolica.

3. Obnoxius Cardinali Vicario singulis quatuor memoratis officiis praeerit Praelatus a Summo Pontifice eligendus, cui omnes qui in eodem officio sunt administri directo et proxime suberunt.

Primo officio praeerit *Commissarius* pro rebus divini cultus et pro Visitatione apostolica in Urbe, alteri *Adsessor* pro rebus disciplinaribus, tertio *Auditor* pro rebus iudiciariis, quarto *Praefectus administrationi*. Quo etiam ordine, ratione dignitatis, singuli Praelati inter se praecedent.

4. Officia quae modo habentur Vicesgerentis, Locumtenentis, Secretarii et Auditoris Vicariatus supprimimus et vi praesentis Constitutionis suppressa declaramus. Iura vero et munia omnia quae ad eadem officia quocumque titulo pertinebant, respective pro natura negotii et iuxta terminos in hac constitutione statutos tribuimus et assignamus quatuor memoratis Praelatis.

Volumus autem ac decernimus ut venerabilis frater Noster Iosephus Ceppetelli Patriarcha Constantinopolitanus, cui officio primo praeesse et munus Commissarii adtribuimus, honoris causa, nomen *Vicesgerentis*, ipse tantum, durante munere servet.

5. Quamquam singula officia et qui eis praesunt, coniunctim et amico foedere procedere debeant, quo melius finem suum, hoc est divinam gloriam et populi salutem, collatis viribus, assequantur; nemo tamen, etsi ordine et gradu dignior, in alterius officii negotiis se immisceat, salvis tamen iis quae circa rem oeconomicam in *cap. IV* huius legis praescripta sunt.

6. Deficiente vel impedito, quavis de causa, etiam propter Conclave, Cardinali Vicario, singuli Praelati per se ipsi omnia quae ad suum officium spectant secundum praescripta in hac lege moderabuntur, ac de fideli ministerii sui adimplemento iuxta canonicas leges respondebunt.

Caput I.

primum vicariatus officium.

De divino cultu et visitatione apostolica.

7. Ad consulendum divini cultus ordini et decori, et ad pastoralem visitationem in Urbe peragendam, ob peculiares conditiones in quibus versatur civitas totius catholicae religionis caput, Decessor Noster Clemens VIII, constitutione *Speculatores* die 8 mensis iunii an. 1570, Congregationem Visitationis Apostolicae certis praefinitis legibus erexit. Ut autem iura et officia huius Congregationis aptius pro temporum adiunctis definiret, die 21 mensis decembris anno 1847 Pius IX apostolicis litteris *Beati Petri* novas eidem Congregationi leges constituit.

In praesenti vero, servantes, in iis quae rem attingunt, praescriptiones Decessorum Nostrorum, et executioni mandantes quae Nos ipsi in constitutione *Sapienti consilio* die 29 mensis iunii anno 1908 statuimus, opus Visitationis apostolicae in Urbe eiusque dioecesi concredimus peculiari coetui, seu *Commissioni* PP. Cardinalium, cuius Praeses erit Cardinalis Noster in Urbe Vicarius et membra nata Cardinales Praefecti SS. Congregationum Concilii et Religiosorum.

8. A secretis huius coetus erit *Commissarius* Nostri Vicariatus, de quo in *num. 3* diximus.

9. Tabularium et archivum, quae propria erant S. Congregationis Visitationis ante constitutionem *Sapienti consilio* huic officio cedunt.

Pariter inter officiales Vicariatus connumerabuntur qui administri erant memoratae S. Congregationis, sub modo tamen et cum titulo et muneribus quae huic novae Vicariatus ordinationi respondeant.

Eiusdem autem arca nummaria in custodiam transibit officii quarti Vicariatus.

10. Mandamus autem atque decernimus, ut singulis quin-

quenniis, eo ipso anno quo Italiae Ordinarii obligatione tenentur relationem de statu suae dioecesis S. Sedi exhibendi, ab hac Commissione Visitatio apostolica fiat in Urbe eiusque dioecesi, nulla alia requisita Nostra vel Successorum Nostrorum praescriptione, et nullo loco aut persona exceptis, praeter S. R. E. Cardinales, palatia apostolica et S. Sedis officia.

11. Prima autem huiusmodi lustratio, nova hac lege peragenda, fiat anno 1916. Quae autem in praesenti habetur, ipsa die qua haec constitutio editur, intermittatur.

12. Antequam annus incipiat Visitationis in Urbe peragendae, PP. Cardinales memorati coetus convenient, ut socios visitationis eligant a Summo Pontifice approbandos, qui una cum Cardinali Vicario, partita provincia, ecclesias et pia loca lustrabunt; atque ut alia decernant, quae opportuniora ad felicem visitationis exitum videantur.

13. In visitatione peragenda regulae servabuntur quae decreto *A remotissima* S. Congregationis Consistorialis die 31 decembris an. 1909 statutae sunt.

14. Socii visitationis tamen nullum edant decretum, nihilque ipsi constituant aut iubeant; tantummodo videant, referant, proponantque coetui PP. Cardinalium quae corrigenda vel stabilienda censeant in ecclesiis piisve locis a se lustratis.

Decreta autem legesve ne ferantur, nisi a memorato coetu PP. Cardinalium, vel eius nomine et auctoritate a Commissario Vicariatus.

15. Si quae in visitatione occurrant, quae gravia sint et provisionem cito postulent, ea a Cardinali Vicario vel a Commissario Summo Pontifici quamprimum referantur.

Expleta autem visitatione, ab eodem Commissario scripta relatio Summo Pontifici exhibenda conficietur de omnibus summatim maioris momenti rebus quae in visitatione compertae sint, ac de decretis.

16. Quo autem visitatio tutius et expeditius perficiatur, offi cium alterum de cleri disciplina et officium quartum de oeconomica administratione eorumque administri ne omittant quae cognitu necessaria vel opportuna sint cum visitatoribus sive ultro sive ad ipsorum petitionem communicare.

17. Officio primo insuper competit tum visitationis anno, tum extra hoc tempus, moderari quidquid in ecclesiis, sacellis aliisque sacris Urbis locis cultum divinum spectat, sacras fun-

ctiones, sanctorum reliquias, sacras imagines, legatorum adimplementum, prout disposita sunt in memoratis apostolicis litteris Pii IX, et ante constitutionem *Sapienti consilio* in usu erant penes S. Congregationem Visitationis.

18. Lipsanotheca, et coetus ab archeologia et a musica sacra huic officio adiunguntur, integris in reliquo manentibus eorum ordine ac statu.

19. Si qua itaque difficultas aut quaestio ad archeologiam sacram vel musicam ecclesiasticam spectans exoriri contingat, aut si quid consilii his de rebus capere velit Cardinalis Vicarius, sub eius vel Commissarii ductu memorati coetus congregabuntur.

20. Volumus praeterea ac statuimus ut penes hoc officium primum novus coetus seu *commissio ab arte sacra* constituatur, et hac prima vice Nobis reservamus eligere et nominare qui ei coetui adscribantur.

In posterum vero ipsi, praeside Cardinali Vicario vel Commissario, deligent et Summo Pontifici proponent eos qui huic coetui accenseantur.

Horum consilio Cardinalis Vicarius utetur in iis omnibus quae ad sacram aedium constructionem, conservationem, restaurationem, ornatum et similia pertineant.

21. Recensio in hoc officio fiat et diligenter servetur omnium ecclesiarum Urbis, cum adnotationibus necessariis aut opportunis de ipsarum statu.

Caput II.

OFFICIUM ALTERUM.

De cleri et christiani populi disciplina.

22. Officium de cleri et populi christiani disciplina, quatuor partibus continetur. Hae sunt: 1.° de clero, 2.° de institutis religiosis mulierum, 3.° de scholis, collegiis aliisque laicis ephebeis, 4.° de confraternitatibus aliisque consociationibus et operibus socialibus.

23. In singulis quatuor huius officii partibus unus erit a secretis, qui sub auctoritate ac nutu Cardinalis Vicarii et Adsessoris curam proxime habebit omnium quae pro sua officii parte gerenda sint.

24. Singularum partium a secretis eligentur a Summo Pontifice, proponente Cardinali Vicario: ceteri officiales ab ipso Cardinali Vicario, facto ante periculo.

PARS SEU SECTIO 1.ª - ***De Clero saeculari et regulari.***

25. Ad hanc sectionem spectat,

a) curare et providere intra limites a sacris canonibus constitutos ea omnia quae ad cleri saecularis et religiosorum disciplinam necessaria vel opportuna sint;

b) haeresibus pravisque opinionibus, quae forte suboriantur, advigilare, servatis regulis quae in canonicis praescriptis ac signanter in encyclicis litteris *Pascendi* die 8 mensis septembris 1907, et motu proprio *Sacrorum Antistitum* die 1 mensis septembris 1910 constitutae sunt;

c) indulta concedere ad libros evulgandos et ad ephemerides seu diaria moderanda vel edenda;

d) curam habere de seminariis aliisque clericorum collegiis a Cardinalis Vicarii iurisdictione non exemptis;

e) doctrinae periculum instituere clericis ad sacras ordinationes eosque ad illas admittere;

f) attestationes vulgo *celebret* praebere, quibus constet sacerdotes posse in ecclesiis et sacellis ad celebrandum admitti;

g) commendatitias aliasque litteras testimoniales clero concedere.

h) Huic item officio reservatur approbatio ad sacramentales confessiones excipiendas et ad sacras conciones habendas;

i) designatio ad munus confessarii in ecclesiis et institutis quibuslibet;

l) electio sacerdotum qui munere rectorum fungantur in templis, et eorum qui sacellarii, vulgo *cappellani*, sacris operentur in sodalitatibus et institutis quibuslibet, nisi ea electio aliis legitime sit reservata;

m) provisio paroeciarum.

In quibus omnibus peragendis vel curandis Vicariatus administri cavebunt, ut communis iuris normae et laudabiles Urbis consuetudines retineantur.

26. Praescripta a f. r. Leone XIII Decessore Nostro per decretum S. C. Concilii *Anteactis temporibus* die 23 mensis decembris 1894 et a Nobis in litteris ad Emum Urbis Vicarium

die 6 mensis augusti 1905 renovantes, mandamus, ut in posterum nullus clericus sive ad Romanum clerum, sive ad alias dioeceses pertinens a quolibet, etiam Cardinalitia dignitate praefulgente, assumatur seu eligatur ad aliquod officium vel beneficium quod stabilem vel diuturnam commorationem in Urbe requirat, nisi qui illum seligere velit, secretis litteris ab Emo Urbis Vicario ante expetierit, utrum aliquid ex parte Vicariatus obstet, nihilque obesse sciverit.

Quaelibet vero provisio, seu officii assignatio, aliter facta nulla et irrita erit, abrogatis hac de re privilegiis et exemptionibus quibuslibet, etiam peculiarem mentionem requirentibus, quae sint huic praescriptioni contrariae.

27. Recensio hac in sectione habebitur cleri universi tam saecularis quam regularis, adnotatis ad singula nomina commorationis loco, aetate, suis cuiusque muniis aliisque adiunctis personae.

28. His omnibus quae in hoc capite recensentur officiis explendis Cardinalem Vicarium adiuvabunt, praeter huius partis administros, varii coetus a canonicis legibus iam praescripti, hoc est, examinatores cleri, consultores ad parochi amotionem decernendam, consilium vigilantiae, deputati seminariis, *commissio directiva* pro sacerdotali ministerio.

29. Postremus hic coetus in posterum constabit quinque saltem sacerdotibus a Cardinali Vicario cum approbatione Summi Pontificis eligendis, qui maturae sint aetatis, virtute, prudentia et rerum cognitione praeclari. Iique a consiliis erunt Cardinalis Vicarii in assignatione munerum, officiorum et beneficiorum cleri.

30. Quo autem examinatores praesentis temporis necessitatibus valeant aptius occurrere, collegium, quod nunc est, apostolica auctoritate supprimimus et suppressum declaramus, aliudque novis legibus constituimus iuxta ea quae infra decernimus.

a) Romani cleri examinatores in posterum duodeviginti erunt e clero saeculari et regulari delecti.

b) Quoties in synodo eorum electio fieri nequeat, ipsi eligentur a Cardinali Vicario cum Summi Pontificis approbatione, et per quinquennium dumtaxat.

c) Hac tamen prima vice, ne forte contingat ut omnes examinatores simul officio cadant, novem ipsorum per decennium eligentur.

d) Qui ab Urbe intra sex menses non reversuri discedunt, qui diuturno morbo affecti impares fiunt, qui munus assumunt quod nequeat cum examinatoris officio componi, hoc ipso de officio decidunt.

e) Quoties his de causis, vel alio canonico titulo, vel morte accidat ut unus examinatorum deficiat, alius eius loco nominabitur, qui tamen in officio persistet dumtaxat usque ad exitum quinquennii illius examinatoris in cuius subrogationem successit.

f) Examinatores qui cadunt possunt a Cardinali Vicario denuo eligi.

g) Omnes examinatores ad invitationem Cardinalis Vicarii operam suam diligenter navabunt experimentis habendis ad provisionem paroeciarum, ad clericorum ordinationem, ad approbationem sacerdotum petentium excipere sacramentales confessiones aut sacras habere conciones; itemque, ubi sit opus, ad amotionem alicuius parochi decernendam, iuxta novissimum decretum *Maxima cura*.

h) Aliquot ipsorum convocari poterunt, ut in rebus ad disciplinam pertinentibus maioris momenti vel difficilioris definitionis consilium suum praebeant sub ductu Cardinalis Urbis Vicarii, vel Adsessoris, vel a secretis huius sectionis.

i) Poterit etiam Cardinalis Vicarius ipsorum alicui committere ut aliquod negotium examinet et scripto redigat votum suum, aliave agat quae ad cleri disciplinam custodiendam utilia vel necessaria videantur et a Vicariatus officialibus praestari congrue nequeant.

Sectio 2.ª - *De institutis religiosis mulierum.*

31. Cum expediat ut monasteria aliaeque religiosae mulierum domus, quae in Urbe sunt, uni eidemque ordinariae iurisdictioni subsint, decernimus et statuimus, ut omnes in posterum, a die quo haec Constitutio vim et executionem habere incipiet, auctoritati et ordinariae iurisdictioni unius Cardinalis Vicarii subiectae sint, suppressis exemptionis privilegiis, quibus earum nonnullae aliquibus S. R. E. Cardinalibus, aut Praelatis saecularibus vel regularibus obnoxiae erant, et conservato dumtaxat memoratis PP. Cardinalibus protectionis munere, quod modo in eas ipsi obtinent, aut in futurum eisdem concedi poterit.

32. Regendis et gubernandis his omnibus monasteriis et re-

ligiosis mulierum domibus Cardinalem Vicarium adiuvabunt, prout in praesens iam obtinet, sex sacerdotes maturae aetatis, virtute et prudentia praeclari, qui, divisa Urbe in totidem regiones, delegati erunt monasteriorum regionis singulis attributae.

33. Huius sectionis a secretis munus erit,

a) indicem conficere et ordinate servare monasteriorum omnium ac domorum religiosarum, cum recensione numeri religiosarum, moderatricum, operum quibus vacant, sacerdotum qui ibidem sacra ministeria explent et cum aliis indicationibus ad rem facientibus;

b) interesse coetibus ad quos delegati conveniunt, et scripto redigere ac servare quae in eis acta vel decreta sint;

c) executioni demandare quae statuta sunt, si a Cardinali Vicario vel ab Adsessore ad hoc delegetur; et supplere si opus sit in casibus particularibus et ex delegatione, ut supra, aliquem ex delegatis in suis muneribus.

34. Delegatorum vero erit singulas domos in sua regione vel aliter suae curae commissas identidem visere; atque sub ductu et auctoritate Cardinalis Vicarii vel Adsessoris curare, ut in eis instituti disciplina servetur, ut scholae aliaque pia opera, quae in eis habeantur, recte procedant, ut rei familiaris administratio rite geratur, ut in pace et sanctitate moniales seu sorores convivant.

Ipsorum quoque erit postulantes ac novicias examini subiicere, et vigilare ut in singulis domibus adsint sacerdotes qui sacellarii seu *cappellani* officio fungantur, iidemque confessionibus excipiendis et sacris concionibus habendis sancte studioseque vacent.

Praeterea diebus a Cardinali Vicario pro sua prudentia statutis convenient, ut de rebus difficilioris momenti, aut de iis quae ad commune bonum spectant, praeside Cardinali Vicario vel Adsessore, pertractent.

35. Si qua autem peculiaris praescriptio necessaria sit sive circa regularem religiosarum disciplinam, sive circa pia opera, quibus religiosae mulieres vacant, aut circa sacerdotes qui sacrum ministerium apud eas explent, delegati hoc negotium ne sibi sumant ipsi, sed rem deferant Cardinali Vicario vel Adsessori in ordinario delegatorum conventu, vel etiam extra, sive ipsi per se sive ope a secretis huius sectionis, ubi res urgeat aut alias necesse sit.

36. Curabunt etiam singulis bienniis scripto referre quae de statu domorum religiosarum in sua regione notatu digna sint, quae laudanda, quae emendanda, quae opportune statuenda videantur; quo plenius et maturius Cardinalis Vicarius sive ipse per se sive in conventu delegatorum omnia perpendere, et quae necessaria sunt valeat statuere.

37. Optamus denique ut remunerationes, quas religiosa haec instituta donare singulis mensibus vel annis valent sacerdotibus qui in ipsarum bonum vel in earumdem domibus sacrum ministerium exercent, in posterum ad Vicariatum mittantur, ab eoque, non a religiosis mulieribus, iis ad quos spectat prudenti Cardinalis Vicarii iudicio tribuantur.

SECTIO 3.ª - ***De scholis, collegiis aliisque educationis laicorum institutis.***

38. Scholae ad erudiendam laicam utriusque sexus iuventutem, tam diurnae quam nocturnae, tam inferiores seu primariae quam superiores quaelibet, quovis nomine nuncupentur, omnes in posterum auctoritati et iurisdictioni Cardinalis Vicarii proxime suberunt.

Pari modo eius auctoritati proxime obnoxia erunt collegia aliaque instituta in quibus laica utriusque sexus iuventus educationis causa colligitur, salvis canonicae exemptionis religiosorum regulis.

39. Cessabunt vi praesentis Constitutionis et in Cardinalem Vicarium transferentur iura et officia quae in aliquot scholas, asyla, collegia et pia instituta hucusque propria erant sive Praefecti domus Pontificiae, sive Antistitis a largitionibus Pontificis, sive Pontificii coetus praeservationis fidei.

Pariter cessabunt et in Cardinalem Vicarium transferentur iura et officia quae in aliquot scholas Urbis tecnicas, uti vocant, aut gymnasiales similesve ad S. Congregationem Studiorum pertinebant.

40. Reditus a Nobis quotannis tribui soliti ad harum omnium scholarum sustentationem, aliique qui a singulis memoratis Pontificiis coetibus vel Praelatis pro scholis seu institutis unicuique propriis detinebantur aut offerebantur, in unum collecti a Cardinali Vicario administrabuntur iuxta normas constitutas in Officio IV, ac distribuentur inter varias scholas et instituta

iuxta fundatorum et offerentium voluntatem, iustitia et aequitate servata.

41. Coetus pontificius a decessore nostro v. m. Leone XIII anno 1878 institutus nonnullis scholis moderandis, qua talis cessabit: eiusque loco Consilium scholasticum sub Cardinalis Vicarii seu Adsessoris auctoritate et nutu constituetur.

Qui huic consilio adscribantur eligendi erunt a Cardinali Vicario, iisdem pro rei natura servatis regulis ac superius pro examinatoribus est constitutum.

42. In scholis, collegiis aliisque educationis institutis, *quae a Vicariatu temporali ratione sustentantur*, scholastici consilii officium erit, nominare ac removere, si opus sit, moderatores et magistros, libros ab alumnis utendos deligere, interiorem disciplinam inspicere ac tueri; cavere rectae, et, quoad liceat, perfectae iuvenum institutioni; conservationi aedium aularumque scholasticarum advigilare.

Quoties vero agatur de expensis faciendis, nil statuatur nisi vocato in consilium Praefecto administrationi, de quo infra in *cap. IV*, eiusque voto requisito.

43. In scholis vero et institutis, quae a pia aliqua causa vel religiosa aliqua familia sustentantur, scholastici consilii munus erit cognoscere quinam sint moderatores et magistri, quinam libri textus; utrum institutio religiosa et moralis sufficiens ac recta sit; qua ratione christiana doctrina tradatur et quaenam pietatis exercitationes fiant; utrum institutio civilis conformis sit legibus utilisque, et in scholis nil contra leges tuendae valetudinis habeatur. Si quid autem vel omnino reprehendendum vel minus rectum inveniatur, Consilium, seu de Consilii voto Cardinalis Vicarius, hoc denunciabit moderatoribus piae causae aut religiosae familiae, ut opportuna remedia parentur.

44. Curae et vigilantiae scholastici consilii suberunt etiam opera illa omnia quae *patronatus* scholastici vel *post scholas* nomine veniunt, vel alio simili titulo nuncupantur.

45. Ad suum vigilantiae curaeque officium explendum, scholasticum consilium aliquot inspectores deliget, quorum opera utetur ad scholas, et memorata superius instituta atque opera invisenda.

46. A secretis huius sectionis munus erit,

a) indicem texere et ordinate servare omnium scholarum, collegiorum et institutorum de quibus supra, adnotando qui-

nam sint moderatores et magistri, quot habeantur discipuli seu alumni, quinam sit status rerum et morum in instituto;

b) interesse conventibus consilii scholastici, ac recensere et in tabularium referre acta et decreta Cardinalis Vicarii eiusque scholastici consilii;

c) executioni mandare quae a Cardinali Vicario eiusque scholastico consilio statuta sint, si hoc expresse in mandatis habeat.

Sectio 4.ª - *De confraternitatibus aliisque consociationibus et operibus socialibus.*

47. Ad hanc sectionem in primis pertinet cura et vigilantia in sodalitates et archisodalitates, quantum ad Vicariatum de iure spectare potest, salvis scilicet singularum legibus, statutis ac privilegiis ab ecclesiastica seu Apostolica auctoritate rite recognitis, quibus praesenti Constitutione nihil detrahitur.

48. Insuper quum complura alia ex Dei gratia in Urbe sint consociationes et opera, quae pium aliquem finem religionis, caritatis aut iustitiae propositum habent, in bonum nunc ipsorum sociorum, nunc aliorum, aut totius societatis; haec omnia et quotquot alia similia in posterum instituentur curae huius Vicariatus partis atque auctoritati et iurisdictioni Cardinalis Vicarii proxime subiecta esse volumus ac iubemus.

Si quae itaque consociatio vel si quod pium opus aliquem Praelatum vel S. R. E. Cardinalem protectorem habeat, hoc protectionis munus ita accipi et intelligi debet, ut iurisdictio Cardinalis Vicarii integra semper maneat.

Auctoritas et iurisdictio Cardinalis Vicarii in memoratas consociationes et opera necessario sibi vindicat, ut ab eo ipsa rata habeantur, ab eodemque statutorum approbationem impetrent in iis quae ad pium ipsorum finem referuntur, nisi forte a Summo Pontifice statuta ipsa directo receperint.

Eiusque quoque erit, vel Adsessoris, vigilantiam in ea exercere, curam de iis habere, salvis semper legitimis eorundem statutis; et sacerdotes adsistentes, delegatos, destinatos confessionibus excipiendis, vel utcumque moderatores eisdem praebere.

49. His exercendis muneribus suppetias Cardinali Vicario ferent varii coetus seu consilia, quae ad dirigenda uniuscuiusque generis opera et consociationes instituta forte inveniantur, vel in posterum instituentur.

Adeoque primum in socialibus operibus auxilio erit Cardinali Vicario et Adsessori *consilium dioecesanum actionis catholicae in Urbe*, quae iuxta apostolicas litteras *Il fermo proposito* iam exstat: in coetibus virorum a S. Vincentio a Paulo consilium centrale romanum: in consociationibus dominarum caritatis a S. Vincentio a Paulo aliud centrale Urbis consilium: et ita in similibus.

50. Inter socialia opera cum principem locum obtineat, et longe maxime ad bonum religionis et societatis intersit pium opus catechismi, volumus ac mandamus, ut non intermissa cura ac praecipua illud a Cardinali Vicario geratur.

51. Itaque in singulis paroeciis, ad normam eorum quae in constitutione *Acerbo nimis* die 15 mensis aprilis anno 1905 praescripta sunt, consociatio canonice constituta habeatur, cui nomen *congregatio doctrinae christianae*. Cardinalis autem Vicarius et Adsessor vigilent sedulo ut parochi, ipsisque subiectae congregationes quas diximus, catechismum doceant ad legis praescriptum, eo modo ac ratione quibus maxime alliciantur pueri ut intersint et germanam fidei morumque doctrinam hauriant.

52. Ut autem Cardinalis Vicarius curam et vigilantiam tanto operi necessariam assidue possit et efficaciter exercere, consilium sex saltem sacerdotum constituet, quorum electio a Nobis et successoribus Nostris pro tempore erit approbanda: iidem in officio per quinquennium perdurabunt et a munere decident eodem modo ac examinatores cleri, de quibus supra sub *num.* 30.

53. Sacerdotum huius consilii munus erit,

a) statis temporibus, sub ductu Cardinalis Vicarii vel Adsessoris convenire, ut quae necessaria vel opportuna sint ad catechismi opus excolendum, perficiendum in singulis paroeciis decernant;

b) invisere de mandato Cardinalis Vicarii vel Adsessoris singulas paroecias, ecclesias vel scholas ubi catechismus doceatur, et videre ac referre qua methodo, quo fructu christiana doctrina tradatur, et utrum scholae quae habentur sint satis ad iuventutis utriusque sexus institutionem, an aliae horis et locis aptioribus aperiendae sint;

c) certamina instituere ad praemia inter praestantiores catechismi alumnos unius vel plurium paroeciarum.

54. Archisodalitatis a christiana doctrina quae in Urbe penes ecclesiam S. Mariae *a planctu* instituta est, iura et officia ad hoc unum circumscripta volumus, et praesenti constitutione circumscribimus, ut curam et administrationem suae ecclesiae et piorum legatorum quae in ea sunt habeat, et ceteras sodalitates a christiana doctrina ad indulgentiarum participationem aggregare valeat: in moderatione autem catechismi dioecesani se non immisceat. Statuta igitur huius archisodalitii hoc sensu erunt immutanda et a Cardinali Vicario approbanda.

55. Quod vero spectat hospitalia quae in Urbe modo sunt, pluribus privilegiis donata, dum usui vel iuri detrahere nolumus, quo religiosis alicuius Ordinis vel Congregationis animarum cura in aliquibus ex iis piis domibus reservata est, statuimus et praescribimus, ut in posterum nemo religiosus vir a suis Praepositis ad has pias domus in hunc finem mittatur, nisi de consensu et approbatione Cardinalis Vicarii: cui praeterea attribuimus vigilantiam in eos exercere, et, si opus sit, eosdem a munere removere; sicut eidem attribuimus et reservamus vigilantiam in moniales quae ibidem pium caritatis opus praestiturae versantur: sublatis in hac parte privilegiis quibuslibet, etiam peculiarem mentionem merentibus, quae hisce dispositionibus adversentur.

Mandamus itaque ut in posterum moderatores Ordinum et Congregationum, antequam religiosum aliquem suum ad hospitalia mittant, eius nomen proponant Cardinali Vicario, huiusque beneplacitum exspectent, ut licite possit sacrum ministerium ibidem exercere.

56. A secretis huius sectionis officium erit,

a) indicem texere et conservare omnium sodalitatum et archisodalitatum Urbis, nec non consociationum et operum socialium, cum recensione eorum qui praesident, numeri sodalium, loci quo hi conveniunt aut ubi pium opus est situm;

b) interesse conventibus coetuum seu consiliorum, de quibus in *num. 49*, et *num. 53, litt. a*), in regesto conscribere et in tabulario asservare quae gesta aut statuta sint;

c) executioni mandare, si expressis verbis iubeatur a Cardinali Vicario vel ab Adsessore, quae circa consociationes et opera haec decreta sint.

APPENDIX. - ***De delegato ad agrum romanum.***

57. Ad aptius consulendum iis qui in romano agro versantur, usque dum praesentes conditiones rerum subsistant, volumus ac decernimus, ut sub Cardinalis et Adsessoris auctoritate ac nutu sacerdos habeatur, qui curam proxime habeat earum rerum omnium quae in eodem agro ad cleri et fidelium salutem ac disciplinam decernenda gerendaque sunt.

Vocabitur delegatus ad agrum romanum; eiusque electio fiet a Cardinali Vicario cum approbatione Summi Pontificis.

CAPUT III.

OFFICIUM TERTIUM.

De iudiciariis negotiis.

58. Ordinarius et unicus iudex primae instantiae in omnibus causis quae apud forum ecclesiasticum Romanae dioecesis agi possunt, quolibet alio tribunali et iurisdictione hucusque vigente suppressis, erit ipse Cardinalis Urbis Vicarius.

59. Qui tamen non ipse per se causas videbit, nisi expressis verbis in aliquo casu ob peculiares rationes sibi id reservaverit; sed per suum *Auditorem*, qui nempe suum locum in re iudiciaria teneat et unum tribunal cum eo constituat, quique ut dioecesanae romanae curiae *Officialis* habebitur.

60. Ipse vero causas iudicandas non assumet, nisi prius de re docuerit Cardinalem Urbis Vicarium. Quo annuente iudicium instituet, et usque ad sententiam definitivam perducet, servatis communis iuris regulis.

61. Ad eum reservatur quoque iudicium de quaestionibus funeraticiis aliisque quae Camerarii cleri hucusque propria erant, cuius proinde officium et iurisdictio suppressa manent.

62. Auditori dabitur adiutor *substitutus*, cuius electio Summo Pontifici reservatur.

63. Si qua causa ex iuris norma non ab uno iudice sit definienda, sed a tribunali collegiali, huius praeses erit ipse Auditor, nisi Cardinalis Vicarius ius praesidendi sibi reservaverit.

64. Electio eorum, qui in tribunali collegiali *coniudicum* officio fungantur, Summo Pontifici reservatur. Inter eos vero

quinam in speciali aliqua et certa causa cum Cardinali Vicario vel Auditore ad iudicandum sedeant, decernere Cardinali Vicario attribuimus.

65. Ad officium de iudiciariis negotiis, hoc est, ad Auditorem et ad officiales eidem subiectos, spectat quoque processus conficere de dispensationibus matrimonialibus, de mandatis liberi status seu *contrahendi*, de correctione fidei nativitatis, matrimonii et similium actorum, de recognitione subscriptionum et documentorum, aliaque huius generis.

Quibus in negotiis pertractandis ac definiendis communis iuris regulae, et his deficientibus, laudabiles ac probati Vicariatus usus erunt servandi.

66. Erunt insuper in hoc officio de iudiciariis negotiis Promotor iustitiae, ac Defensor vinculi, a Cardinali Vicario cum approbatione Summi Pontificis eligendi.

Nil autem vetat quominus haec munera uni eidemque tribuantur, si ille par sit eisdem rite satisfaciendis.

67. Notarii, cancellarius aliique inferiores administri, qui necessarii sint explendis muneribus huius officii propriis, a Cardinali Vicario eligentur, praemisso eorum examine.

Caput IV.

officium quartum.

De administratione oeconomica.

68. Unica erit omnibus Vicariatus officiis administratio oeconomica sub dependentia Cardinalis Vicarii et Praelati eidem administrationi *Praefecti*.

69. Ad eam conferendi sunt reditus universi qui ex rescriptis aliisque titulis quibusvis Vicariatui eiusque variis officiis obveniant. Ipsa arcam nummariam et pecuniae capita custodiet, quae Vicariatui et antiquae sacrae Congregationi Visitationis erant propria: ipsa pensiones et renumerationes persolvet, subsidia distribuet (nisi aliter Cardinalis Vicarius in aliquo casu faciendum censuerit), oneribus satisfaciet, expensis occurret sive ordinariis sive extraordinariis, quae a Cardinali Urbis Vicario vel a Praelatis Vicariatus officiis praepositis probatae erunt.

70. Quamvis autem unica sit administratio, sors et reditus ex fundatione, aut ex expressa piorum oblatorum voluntate,

aut ex praescriptione Summi Pontificis alicui officio vel operi attributa, sarta tecta ei servabuntur, et ab huius officii moderatoribus in praescriptum finem erogabuntur.

71. Huius quoque officii erit curam habere de conservatione et recta gestione bonorum paroecialium, praesertim beneficio vacante, et bonorum ad pias causas pertinentium, maxime si hae piae causae propria ac distincta administratione a canonicis legibus recognita careant.

72. Arca nummaria secundum canonicas normas custodietur.

73. Duo praeterea erunt inferiores administri a Cardinali Vicario cum approbatione Summi Pontificis eligendi, praestita pecuniaria cautione, quae respondeat sorti vel pecuniae, de quibus ipsi possunt aliquando disponere: eisque, si necessitas exigere videatur, dari poterit a Cardinali Vicario cum approbatione Summi Pontificis aliquis adiutor.

74. Alter ipsorum ratiocinatoris munere fungetur: alter vero distributoris et capsarii officium potissimum peraget.

75. Singulis mensibus Praefectus administrationi rationem reddet Cardinali Vicario accepti et expensi.

Quotannis vero epitomen totius administrationis conficiet, approbationi Cardinalis in Urbe Vicarii et Summi Pontificis subiiciendam.

Caput V.
De interna officiorum disciplina.

76. Quae normae circa internam disciplinam statutae sunt in sacris Congregationibus aliisque S. Sedis Officiis post constitutionem *Sapienti consilio* eaedem cum proportione serventur in variis Vicariatus officiis.

Praesertim vero custodiantur quae statuta sunt de iureiurando praestando ac de officiorum disciplina.

77. Singula quatuor officia tabularium suum, vulgo *protocollo* habebunt, in quo recensio erit rerum ad illud officium spectantium, et acta et documenta servabuntur, de quibus adhuc quaestio esse poterit: deinde ad archivum mittentur.

78. Tum tabularium tum archivum duplex erit, secretum aliud, aliud non secretum.

79. Ex his autem, etsi non secretis, nullum documentum neque exemplar extrahatur, neque cum ullo communicetur, nisi

de mandato Cardinalis Vicarii, vel Praelatorum ad quorum officium res spectet.

80. Administrorum, quibus tabularii vel archivi cura commissa est, munus erit acta et documenta recensere, custodire, ordinate servare, eorumque exemplar, recepto mandato, conficere et suis quaeque officiis tradere.

81. Archivarius, seu archivo praefectus, a Summo Pontifice eligetur. Suberit autem directe Cardinali Vicario, eoque deficiente vel absente, Commissario Vicariatus, salva tamen dispositione *can. 79*, de quo supra.

82. De tempore quo varii administri in officii aulis esse debent ac de feriis, Cardinalis Vicarius normam Nobis proponat, habita ratione legum quae apud SS. Congregationes obtinent, quasque Nos Ipsi probavimus.

Decernentes praesentes litteras firmas, validas et efficaces semper esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere a die eius promulgationis in Commentario de *Apostolicae Sedis actis;* atque irritum esse et inane si secus super his a quoquam contigerit attentari, non obstantibus Nostra et Cancellariae Apostolicae regula de iure quaesito non tollendo, aliisque constitutionibus et ordinationibus Apostolicis vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuslibet etiam specialissima mentione dignis.

Datum Romae apud S. Petrum anno Incarnationis dominicae millesimo nongentesimo duodecimo, Kalendis Ianuariis, festo Circumcisionis D. N. I. C., pontificatus Nostri anno nono.

A. Cardinalis AGLIARDI
S. R. E. Cancellarius.

C. Cardinalis DE LAI
S. C. Consistorialis a Secretis.

Loco ✠ Plumbi

VISA
M. Riggi C. A.. *Not.*

Reg. in Canc. Ap. N. 576.

EPISTOLA.

AD R. P. D. IOANNEM BAPTISTAM CASTRO, ARCHIEPISCOPUM CARACENSEM, DE INSTAURANDA CLERI DISCIPLINA.

Venerabilis Frater, salutem et apostolicam benedictionem. — Sollicitis Nobis et anxiis de statu Ecclesiae Venezuelanae aliquid solatii nuper tuae litterae attulerunt, ex quibus cognovimus, nonnullam iam se ostendere spem rerum aliquanto meliorum. Ac primum omnium gaudemus te, Venerabilis Frater, et collegas tuos Delegati Apostolici consiliis, pro conscientia officii, plurimum tribuere; tum sensu gratae voluntatis afficimur in Reipublicae administros maximeque Praesidem illustrem, quos, pro suo iustitiae studio, bene esse animatos erga Ecclesiam videmus. Ceterum, facultatem relinquentes Ecclesiae sui exsequendi muneris, non modo iuste ii dicendi sunt facere, sed sapienter: nisi enim mores et instituta civium religio temperet, nulla potest civitas, utpote instabili nixa fundamento, diu consistere. - Iam vero, ad afflictas res istius Ecclesiae sublevandas celeriter incumbendum est animoseque instandum, ne forte haec mala evadant, dilatione medicinae, insanabilia. - Hunc sibi laborem sumere omnes quidem debent Episcopi ex ista Republica, sed facile vides tuas partes esse, Venerabilis Frater, ut ceteris contentione studioque antecedas: id a te postulat tuus dignitatis gradus, id ipsum Nos Nobis de tua religione officii spondemus. Novimus iis virtutibus, quae in antistite sacrorum requiruntur, adeo te esse instructum et ornatum, ut in vitam tuam, tamquam in speculum, inspicere omnibus liceat; nec ignoramus quam indigne feras, tantis incommodis laborare Ecclesiam patriam, cuius es tu quidem studiosissimus. Quare dubium esse non potest, quin ipsius Ecclesiae saluti, quantum est in te, servire velis. Verumtamen nolimus te rei difficultatibus nimium commoveri easque arbitrari maiores esse, quam ut quidquam evinci posse videatur. Magnae profecto moles molestiarum tibi subeundae sunt, conanti pravitates morum corrigere, praesertim si consuetudine inveteraverunt; sed tu animum cape, divino auxilio confisus, fortiterque contende quoad potes. Si minus tibi contingat ut quaecumque vitiosa sunt emendes, tamen non inanis omnino futurus est labor tuus, et certe consolari te poteris, quod ipse praestiteris omnia, quae debueras. Ad tuam vero diligentiam itemque collegarum tuorum incitandam hoc etiam valeat, quod in eiusmodi causa elaboratis, quae Nobis vobiscum communis est; et ideo, quidquid consilii ex re ceperitis, omni Nos auctoritate Nostra

vobis suffragabimur. Atque hoc intelligant probe et considerent, quicumque se in catholicis numerari volunt, sacrosanctam sibi legem esse factam, ut eos revereantur quos Spiritus Sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei; non aliter se posse, tamquam membra, cum Capite Ecclesiae cohaerere, nisi cum Episcopis suis cohaereant; ac propterea neminem contra auctoritatem vestram facere, quin eo ipso contra Vicarium Iesu Christi faciat, seque a catholicae unitatis communicatione segregare velle videatur. - Iam quae sint adhibenda remedia ad tantam varietatem miseriarum, in quibus Venezuelana Ecclesia versatur, vestrum consilium erit: vos populorum vestrorum necessitates videtis et cernitis; quid pro tempore et pro re opus sit facto, non difficile reperietis. Unum est, quod Nos, apostolico officio impulsi, vehementer etiam atque etiam vos hortamur, ut nimirum ante omnia curetis disciplinam Cleri; hac enim magnam partem corrupta, non est mirum, si plebis mores declinavere in peius; eâdem semel instaurata, non parum iam profeceritis ad christanae vitae decus vulgo revocandum. Equidem scimus in sacerdotibus vestris non deesse, qui recte vitam agant congruenterque sanctissimo muneri; sed multos ita vivere, ut omnia sacerdotii officia contemnant, gravissime dolemus: eo magis quia non tantum prodesse exemplo suo boni, quantum nocere improbi solent. Nam quis persuadeat imperitae multitudini, ut ob expectationem bonorum immortalium haec fluxa et caduca parvipendant, ut domitas habeant virtute cupiditates, ut fraterna caritate inter se diligant, quando qui duces aliis ad bene vivendum debent esse, vitae cursum tenent prorsus contrarium? Enimvero ferendum vobis diutius non est, tantam in domo Domini perturbationem ordinis insidere, cuius quidem similem nullus paterfamilias intra domesticos parietes toleraret. Admonent vos sacrorum statuta canonum; hortantur et urgent constitutiones illae Concilii Plenarii Americae Latinae, quas quidem numquam obliterari oportebit; stimulos addunt huius Apostolicae Sedis praescripta vel recentia: adeste igitur animis, et sine cunctatione, obsecramus, admovete manus ad medendum. Omnino firmitate et constantia utamini opus est, sed tamen paterna semper caritate comite. Incredibilis enim vis inest in officiis caritatis ad flectendam animorum contumaciam; at siquando lenitatis indulgentiaeque viae nullum exitum habuerint, tum ne dubitetis iustam adhibere severitatem. Atque ad instaurandam Cleri vestri disciplinam magno usui illae erunt litterae, quibus Nostram *ad Clerum catholicum universum Exhortationem* haud ita pridem mandavimus; siquidem normam regulamque tradunt vitae sacerdotalis, atque ordine indicant quibus praesidiis clericos ad sanctimoniam instituti sui niti conveniat. Esto

igitur curae vobis, ut eas litteras sacerdotes vestri omnes singuli habeant attenteque perlegere in animum inducant. - Interea vero, dum Cleri rationibus consulitis in praesens tempus, necesse est etiam, in futurum prospiciatis. Si vultis enim, uti debetis velle, ut istic Religioni meliora aliquando tempora illucescant, praecipua quaedam pars industriae vestrae insumenda scilicet est in sacram iuventutem, quae quidem spem ecclesiastici ordinis omnem continet. Quare dabitis operam, ut vestra Seminaria talia exsistant, qualia Synodus Tridentina iussit, id est religionis doctrinaeque domicilia, in quibus adolescentes clerici rite ad sacerdotii officia et munia instituantur. In primis igitur, quod ad disciplinam morum attinet, gravis ea et austera, vobis instantibus, ibi dominetur; alumnique sacrorum iis virtutibus conformentur penitus, quae sacerdotis maxime sunt, pietate, castimonia, animarum sollicitudine, christianaque humilitate, quae ceterarum est fundamentum virtutum. De studiorum autem ratione, qualem in Seminariis vestris vigere oporteat, documentum ex iis potestis capere, quae Nos in universum praescripsimus. Tantum admonemus, ut in philosophiae ac theologiae doctrinis ducem et magistrum Thomam Aquinatem et habendum edicatis et sequendum curetis: huius enim institutis exculti discipuli errores et fallacias recentiorum facilius cavebunt. Ac de litteris, plerumque negligi linguae latinae studium, minime gentium probamus. Nostis, quid hac super re sacrum Consilium studiis regundis nuper Episcopis universis mandarit, Nostro nomine. Vestrum erit igitur huic Nostrae praescriptioni diligenter curare, ut satisfiat. Denique memineritis, sapienter Tridentinos Patres constituisse, ut Seminariorum et disciplinae et rei oeconomicae tuendae duplex adesset *deputatorum commissio*, quarum altera ex binis canonicis aedis cathedralis, altera ex binis item canonicis atque binis de clero urbis episcopalis constaret. Quoniam hanc sancte inviolateque servari legem, permagni ad rectam Seminariorum administrationem regimenque interest, vos *commissiones* eiusmodi, sicubi non adsunt, quamprimum, uti vestrum officium requirit, instituetis. - Postremo, sinite inculcemus auribus animisque vestris illam Apostoli gravissimam vocem: *nemini cito manus imposueris*. Nam, si, procuratis comparatisque rebus omnibus, quae ad educendos rite alumnos Cleri pertinent, tamen non cavebitis, ut ne aditum detis ad sacerdotium nisi dignis, omnem operam vestram frustra fuisse putatote. Indignum est autem rudem esse aut non satis a doctrina instructum sacerdotem, qui erudire alios ad salutem debeat; longe vero indignius, qui apud populum magisterium exerceat christianarum virtutum, ipsum haerere in caeno vitiorum. Itaque admittere quemquam in sacros ordines, nisi intra Seminarii septa legitimum stu-

diorum cursum cum laude diligentiae confecerit, scitote vobis non liciturum. Si quis vero, quamvis bene versatus in studiis, tamen non admodum integris esse moribus videatur, hunc initiarii sacris, ipsi intelligitis grande nefas fore. Omnino enim praestat nullum alicubi adesse sacerdotem qui curam animarum gerat, quam adesse eiusmodi, qui vitae perversitate offendens, pestem ac perniciem christianae plebi, pro salute, paret. Haec Nos, memores Nostrarum partium, admonere vos habuimus. Relinquitur, ut vos, quae videtis esse vestri officii, ea naviter exsequamini. Id autem ut prospere eveniat, auspicem divini auxilii, tibi, Venerabilis Frater, tuis istis in episcopatu Collegis et Clero populoque vestro apostolicam benedictionem amantissime impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die VIII Decembris, in festo D. N. Mariae Immaculatae, MCMX, Pontificatus Nostri anno octavo.

PIUS PP. X.

SACRA CONGREGATIO CONSISTORIALIS

PROVISIO ECCLESIARUM.

Successivis Sacrae Congregationis Consistorialis decretis SSmus D. N. Pius PP. X has quae sequuntur ecclesias de proprio pastore providit, scilicet:

11 decembris 1911. — Cathedrali ecclesiae Sabariensi praefecit sacerdotem Ioannem e comitibus Mikes, dioecesis Transylvaniensis, ibique parochum et archidiaconum foraneum ecclesiae civitatis *Székelyudvarhely*.

16 decembris. — Cathedrali ecclesiae Armenopolitanae seu Szamos-Ujvariensis Rumenorum ritus Graeco-Catholici, Revmum Basilium Hossu, hactenus Episcopum Sugosiensem Rumenorum.

20 decembris. — Cathedralibus ecclesiis Recinetensi et Lauretanae Revmum Alphonsum Andreoli, hactenus Episcopum Feretranum.

30 decembris. — Cathedrali ecclesiae S. Ioannis de Cuyo sacerdotem Iosephum Americum Orzali, archidioecesis Bonaërensis, parochum S. Michaëlis Archangeli in civitate Bonaërensi.

— Cathedrali ecclesiae Lojanae sacerdotem Carolum Mariam de la Torre, archidioecesis Quitensis, ibique canonicum theologum ecclesiae metropolitanae.

S. CONGREGATIO RITUUM

AUXIMANA.

DECRETUM BEATIFICATIONIS ET CANONIZATIONIS VEN. SERVI DEI BENVENUTI BAMBOZZI SACERDOTIS PROFESSI ORDINIS MINORUM CONVENTUALIUM.

Auximi in Piceno, die 23 Martii anno 1809, ab honestis coniugibus Vincentio et Elisabetha Frontalini ortus est Benvenutus Bambozzi, qui inde a pueritia vitam egit omne laude dignam. Ab ipsa pia genitrice et a familiae curione fidei rudimentis morumque praeceptis sancte instructus, postquam in agrorum cultura et in domesticis negotiis suam opem contulisset, anno aetatis vigesimo secundo, recessus tranquillitate atque intimiore cum Deo coniunctione selecta, ad illius civitatis conventum S. Iosephi a Cupertino, Ordinis Minorum Conventualium, sponte convolavit. Die tertia decembris anno 1832 religionis vestem induit et, tyrocinio laudabiliter peracto, anno subsequenti, die nona eiusdem mensis decembris, sancta gestiens laetitia, solemnia vota professus est. Illico Urbinum mittitur studiorum causa; quo tempore quum quotidianos in virtute ac doctrina faceret profectus, ad minores et maiores Ordines per gradus usque ad sacerdotium ascendere meruit. Biennio post, Benvenutus iam sacerdos Pisaurum, ex moderatorum voluntate, se confert, ut studio theologiae moralis theoreticae et practicae totus incumberet, itemque artem artium, regimen animarum, melius addisceret. Anno 1837 Cameranum concessit, ubi maximum sui desiderium reliquit cum coenobio Fractae praepositus fuit. Sacro tribunali, concionibus ad populum, infirmis et morientibus sedulam praestitit operam, se enim ***hominem populi*** dicere solebat. Dum dicto coenobio praeerat, etiam S. Officii Vicarius electus fuit atque huiusmodi munus suavi fortitudine exercuit. Deo per moderatores sic disponente, anno 1844 in patriam reversus, Benvenutus idoneum tyronum magistrum se exhibuit, donec, anno 1861, ob illorum temporum acerbitatem ac tristitiam suppresso coenobio atque expulsis dispersisque sodalibus, ipse solus cum socio Basilicae S. Iosephi rector et custos relictus est. Anno vero 1866 servus Dei eandem sodalium sortem passus et in parva domo hospes et amicus exceptus, parochis civitatis auxiliator adstitit valde utilis in omnibus sacri ministerii operibus. Tandem, apostolicis laboribus praestans, die vigesima

quarta Martii anno 1875 e vita migravit. Opinio sanctitatis quam Dei Famulus vivens sibi adeptus fuerat, post obitum magis in dies illustris ac diffusa emicuit. Hinc in ecclesiastica Curia Auximana inquisitiones Ordinariae super eiusmodi fama inchoatae atque expletae, Romam ad Sacrorum Rituum Congregationem transmissae sunt. Peracta autem revisione scriptorum Servi Dei, obtentisque a lapsu decennii et ab interventu ac voto Consultorum Apostolicis dispensationibus, quum nihil obstaret quominus ad ulteriora procedi posset, instante Rmo Dño Dominico Jaquet, Archiepiscopo tit. Salaminae atque Ordinis Minorum Conventualium Postulatore Generali, attentisque litteris postulatoriis quorundam Emorum S. R. E. Cardinalium, complurium Rmorum Sacrorum Antistitum ac Praepositorum Ordinum Regularium, Emus et Rmus Dominus Iosephus Calasanctius Cardinalis Vives y Tuto, huius Causae Ponens seu Relator, in Ordinariis Sacrorum Rituum Congregationis Comitiis subsignata die ad Vaticanum coadunatis, sequens dubium discutiendum proposuit: *An sit signanda Commissio Introductionis Causae in casu et ad effectum de quo agitur?* Et Emi ac Rmi Patres Sacris tuendis Ritibus praepositi, post relationem ipsius Emi Ponentis, audito etiam voce ac scripto R. P. D. Alexandro Verde, Sanctae Fidei Promotore, omnibus sedulo perpensis, rescribendum censuerunt: *Affirmative seu signandam esse Commissionem, si Sanctissimo placuerit.* Die 5 Septembris 1911.

Facta postmodum de his Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae X per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum relatione, Sanctitas Sua Rescriptum Sacrae ipsius Congregationis ratum habuit ac probavit, simulque propria manu signare dignata est Commissionem Introductionis Causae Beatificationis et Canonizationis Venerabilis Servi Dei Benvenuti Bambozzi, sacerdotis professi Ordinis Minorum Conventualium, die 6, eisdem mense et anno.

Fr. S. Card. Martinelli, *Praefectus.*

L. ✠ S.

† Petrus La Fontaine, Episc. Charystien., *Secretarius.*

SACRA ROMANA ROTA

I.

In S. R. Rota actae sunt sub secreto *sequentes Causae, quarum definitiva sententia editur tantum in parte dispositiva in sequentem modum:*

I. Nicien. - *Nullitatis Matrimonii.*

Proposito dubio: *An constet de nullitate matrimonii in casu;* RR. PP. DD. Auditores de turno, scilicet S. Many, *Ponens*, F. Heiner et I. Prior, sub die 24 Ian. 1911, respondendum censuerunt: *Affirmative.*

Adversus sententiam interposita est appellatio.

II. Agrigentina. - *Impedimenti ad matrimonium contrahendum.*

Proposito dubio: *An constet de existentia impedimenti in casu, et locus sit refectioni damnorum in casu;* RR. PP. DD. Auditores de turno, scilicet A. Sincero, *Ponens*, I. Mori et Fr. Cattani, sub die 25 Ian. 1911, respondendum censuerunt: *Affirmative* ad utramque partem.

III. Tunkinen. Occid. - *Nullitatis Matrimonii.*

Proposito dubio: *An constet de nullitate matrimonii in casu;* RR. PP. DD. Auditores de turno, scilicet F. Heiner, *Ponens*, I. Prior et A. Sincero, sub die 31 Ian. 1911, respondendum censuerunt: *Affirmative.*

IV. Suessana. - *Remotionis a paroecia.*

Propositis dubiis: 1.° *An constet de nullitate sententiae a Rma Curia editae, ita ut sive odium plebis sive aliae causae adductae pro remotione, una cum clausula adiecta circa reditum in paroeciam, non sustineantur in casu;* 2.° *An sustineatur provisio circa deputationem Vicarii parochialis in casu;* RR. PP. DD. Auditores de turno, scilicet I. Mori, *Ponens*, F. Cattani et A. Perathoner, sub die 3 Februarii 1911, respondendum censuerunt: Ad 1.um dubium, *Negative;* ad 2.um *Affirmative.*

V. Gnesnen. - *Iurispatronatus.*

Proposito dubio: *An iure merito institutio Sac. N. N., parochi loci X, in beneficio parochiali alterius loci denegata fuerit a Rma Curia;* RR. PP. DD. Auditores de turno, scilicet A. Sincero, *Ponens*, I. Mori et

F. Cattani, sub die 14 Februarii 1911, respondendum censuerunt: *Negative.*

Adversus sententiam interposita est appellatio.

VI. NANNETEN. - *Nullitatis Matrimonii.*

Proposito dubio: *An constet de nullitate matrimonii in casu;* RR. PP. DD. Auditores de turno, scilicet, I. Mori, *Ponens*, F. Cattani et A. Perathoner, sub die 25 Februarii 1911, respondendum censuerunt: *Affirmative.*

VII. PANAMEN. - *Nullitatis Matrimonii.*

Proposito dubio: *An constet de nullitate matrimonii in casu;* RR. PP. DD. Auditores de turno, scilicet, I. Mori, *Ponens,* F. Cattani et A. Perathoner, sub die 11 Aprilis 1911, respondendum censuerunt: *Affirmative.*

Adversus sententiam interposita est appellatio.

VIII. ROMANA. - *Nullitatis Matrimonii.*

Proposito dubio: *An constet de nullitate matrimonii in casu;* RR. PP. DD. Auditores de turno, scilicet, A. Sincero, *Ponens*, I. Mori et F. Cattani, sub die 12 Maii 1911, respondendum censuerunt: *Negative.*

IX. PARISIEN. - *Nullitatis Matrimonii.*

Proposito dubio: *An constet de nullitate matrimonii in casu;* RR. PP. DD. Auditores de turno, scilicet, I. Prior, *Ponens,* A. Sincero et I. Mori, sub die 23 Maii 1911, respondendum censuerunt: *Affirmative.*

X. CINCINNATEN. - *Nullitatis Matrimonii.*

Proposito dubio: *An constet de nullitate matrimonii in casu;* RR. PP. DD. Auditores de turno, scilicet, I. Prior, *Ponens,* A. Sincero et I. Mori, sub die 9 Iunii 1911, respondendum censuerunt: *Affirmative.*

XI. CONSTANTINIANA. - *Diffamationis.*

Proposito dubio: *An sententia Rotalis diei 12 Dec. 1910 sit confirmanda vel infirmanda in casu*; RR. PP. DD. Auditores de turno, scilicet, F. Heiner, *Ponens,* Prior et Sincero, sub die 19 Iunii 1911, respondendum censuerunt: *Sententiam esse infirmandam*, i. e. constare de diffamatione, ita ut sit locus refectioni damnorum in casu.

Adversus sententiam interposita est appellatio.

XII. Parisien. - *Nullitatis Matrimonii.*

Proposito dubio: *An constet de nullitate matrimonii in casu;* RR. PP. DD. Auditores de turno, scilicet, S. Many, *Ponens,* F. Heiner et I. Prior, sub die 28 Iunii 1911, respondendum censuerunt: *Affirmative.*

XIII. Orthonen. - *Nullitatis Matrimonii.*

Propositis dubiis: 1.° *An sententia Rotalis diei 15 Iunii 1910 sit confirmanda vel infirmanda in casu;* 2.° *An consilium sit praestandum Domino Papae pro dispensatione a matrimonio rato et non consummato in casu;* RR. PP. DD. Auditores de turno, scilicet, G. Sebastianelli, *Ponens,* S. Many et F. Heiner, sub die 15 Iulii 1911, respondendum censuerunt: Ad 1.um dubium, *Sententiam esse confirmandam;* ad 2.um *Affirmative, praevia actorum sanatione.*

XIV. Constantien. - *Nullitatis Matrimonii.*

Proposito dubio: *An constet de nullitate matrimonii in casu;* RR. PP. DD. Auditores de turno, scilicet, I. Prior, *Ponens,* A. Sincero et I. Mori, sub die 18 Iulii 1911, respondendum censuerunt: *Affirmative.*

XV. Panamen. - *Nullitatis Matrimonii.*

Proposito dubio: *An sententia Rotalis diei 11 Aprilis 1911 sit confirmanda vel infirmanda in casu;* RR. PP. DD. Auditores de turno, scilicet, F. Heiner, *Ponens,* I. Prior et I. Alberti, sub die 29 Iulii 1911, respondendum censuerunt: *Sententiam esse confirmandam.*

XVI. Romana. - *Nullitatis Matrimonii.*

Proposito dubio: *An constet de nullitate matrimonii in casu;* RR. PP. DD. Auditores de turno, scilicet, A. Sincero, *Ponens,* I. Mori et F. Cattani, sub die 28 Augusti 1911, respondendum censuerunt: *Negative.*

Adversus sententiam interposita est appellatio.

XVII. Nicien. - *Nullitatis Matrimonii.*

Proposito dubio: *An sententia Rotalis diei 24 Ianuarii 1911 sit confirmanda vel infirmanda in casu;* RR. PP. DD. Auditores de turno, scilicet, Rmus M. Lega, Decanus, *Ponens,* G. Sebastianelli et I. Alberti, sub die 30 Augusti 1911, respondendum censuerunt: *Sententiam esse confirmandam.*

Romae, ex Cancellaria S. R. Rotae, die 10 Ian. 1912.

Sac. Tancredes Tani, *Notarius.*

II.

SALUTIARUM.

IURIUM.

Pio PP. X feliciter regnante, Pontificatus Dominationis suae anno nono, die 2 Septembris 1911, RR. PP. DD. Aloisius Sincero, Ponens, *Ioseph Mori et Fridericus Cattani, Auditores de turno, in causa* « Salutiarum - Iurium » *inter Archipresbyterum Parochum Ecclesiae Parochialis Cathedralis Salutiarum, Iacobum Conte, actorem, repraesentatum per legitimum procuratorem Aloisium Lavitrano, Advocatum, et Capitulum eiusdem Ecclesiae Cathedralis, repraesentatum per legitimos procuratores Vincentium Sacconi et Angelum D'Alessandri, Advocatos, sequentem tulerunt definitivam sententiam.*

1. Salutiis, Taurinensis Dioecesis oppido, iam a remotissima antiquitate insigni admodum et multitudine abundanti, habebatur Ecclesia Parochialis nuncupata Plebania Beatae Mariae.

Anno 1483 Cardinalis Dominicus Della Rovere litteris, die 21 Ianuarii datis, quae incipiunt: « *Per immaculata Salvatoris nostri* », auctoritate Apostolica, qua per litteras Sixti PP. IV fungebatur, praefatam Parochialem Ecclesiam *in Collegiatam* cum Capitulo, Choro, Sigillo, et aliis collegialibus insigniis *de novo erexit,* ac omnibus collegialibus privilegiis, praerogativis, titulis et honoribus insignivit. Et in ea Decanatum, qui inibi principalis Dignitas... nec non Archidiaconatum, Praeposituram, *Archipresbyteratum cui cura immineat animarum*... de novo erexit et instituit.

Iulius vero II, anno 1511, eandem Collegialem Ecclesiam in Cathedralem erexit cum praeeminentiis, honoribus et privilegiis, quibus aliae Cathedrales Ecclesiae de iure vel consuetudine utuntur.

Supra qua facti specie nunc causa inter Archipresbyterum Iacobum Conte et Capitulum Ecclesiae Cathedralis agitatur hisce sub dubiis:

1.° An, quibusque sub limitibus, cura animarum habitualis competat Capitulo vel potius Archipresbytero, in casu;

2.° An Archipresbytero, in casu, competat cura actualis universa, exclusive et independenter a Capitulo exercenda;

3.° An Archipresbyter habendus sit verus Parochus, et Paroeciam exclusive a Capitulo repraesentare possit;

4.° An et quomodo regimen Ecclesiae Cathedralis competat Capitulo vel Archipresbytero in casu;

5.° An Archipresbyter habeat ius residendi in domo Ecclesiae Cathedrali adiacenti, eamque domum ad usum habitationis aptandi suis sumptibus, et independenter a Capitulo.

I.

2. Primum dubium quod attinet, *curam* nempe ***animarum habitualem*** et ***actualem***, potestas ea peragendi, quae pertinent ad Sacramentorum ministrationem et alia huiusmodi, quae antiquitus ab ipsis Episcopis ut plurimum, aut a cathedralium archipresbyteris praestabatur, appellata est posterius a decretalibus *cura animarum*, Marius Lupus, *De Paroeciis ante annum 1000, disert. 2, cap. 10;* Bouix, *De Parocho, Part. I, Cap. V, § IV,* et nunc a parocho exercetur, qui communiter intelligitur presbyter legitime deputatus, cui *ex officio* competit ***obligatio*** et ***ius nomine proprio*** rite et independenter et plene exercendi propriam curam animarum certi numeri fidelium regulariter intra determinatum territorium dioecesis degentium, qui vicissim ab eodem presbytero sacra recipere aliquatenus tenentur. Wernz, *Ius Decret., Tom. II, Tit. XXXIX, n. 821, I;* Bouix, *cit. Pars I, Cap. IX, § II et III.*

3. Cura animarum, hoc stricto et proprio sensu accepta « pro cura « poenitentiali, quae exercetur in foro animae », Barbosa, *De officio et potestate Parochi, Pars I, cap. 1. num. 47,* « in duplici est differentia, « alia nempe dicitur *actualis,* alia vero appellatur ***habitualis.*** Actualis « cura, (ex eodem. Barbosa, *ibid., num. 48*), illa est, quam quis actua- « liter, id est actu per se gerere tenetur in populum ex necessitate officii « ratione parochialis vel beneficii curati in quo est canonice intitulatus « et institutus. Habitualis vero ab actuali distincta illa dicitur, quae « penes aliquem ratione alicuius beneficii in fieri est, sed non in facto, « quia is executionem potestatis non habet, vel defectu tituli spiritualis « per unionem accessorie factam extincti, aut quia parochiani recesserunt « ex causis relatis per Azor, *Inst. mor. l. 3, cap. 12, quaest. 6,* vel quia ex « privilegio seu consuetudine levatus fuit onere exercendi actu ».

4. Sed est et alia inter animarum curam habitualem et actualem distinctio seu differentia communior et usitatior. Ille dicitur ex Bouix, *cit. Pars I, Sect. III, Cap. I, n. 2,* ***habitualem*** dumtaxat curam habere, qui de facto illam non exercet, nec exercere valet, sed tantummodo aliquatenus potest et debet providere ut per aliquem, sub vicarii nomine, exerceatur. Tale est verbi gratia capitulum cathedrale, quando ipsi adnexa est cura animarum. E contra ille ***actualem*** curam habere dicitur, qui de facto eam exercendam habet. Vel, ut accuratius definit Wernz, *cit. n. 821, II,* parocho habituali cura animarum nec de *facto* nec de

iure exercenda competit, sed tantum potest et debet *providere* ut per aliquem vicarium exerceatur; quare verus parochus non est, sed iste titulus parochi habitu tantum inservit ad certa iura praeservanda; actualis vero parochus est qui *de facto* et *de iure* actu exercet saltem curam animarum. De hoc posteriori differentiae genere quaestio plerumque esse potest, praesertim in capitulis Italiae, Friedberg-Ruffini, *Tratt. del Diritt. eccles.*, § *71, not. 12.*

5. Verum, quod maximi interest in re nostra, hoc posterius et usitatius differentiae genus ortum tantum duxit post Tridentinam Synodum. Bouix, *loc. cit. et ib., Cap. II,* § *III, Praen.;* Rivarolo, *Governo della Parrocchia, Part. III, Cap. VII, II;* Rota coram Sebastianelli, *Faesulana-Iurium, 16 Februarii 1911.*

Conc. enim Trident. *Sess. VII, De Reform., c. 5; Sess. XXV, De Reform. c. 16,* et praesertim *dict. Sess. VII, c. 7,* statuit ut beneficia ecclesiastica curata, quae cathedralibus, collegiatis, seu aliis ecclesiis vel monasteriis, beneficiis, seu collegiis aut piis locis quibuscumque perpetuo unita et adnexa reperiebantur, ab Ordinariis locorum annis singulis visitentur, qui sollicite providere procurent ut per *idoneos vicarios*, etiam *perpetuos,* nisi ipsis Ordinariis pro bono ecclesiarum regimine aliter expedire videbitur, ab eis... ibidem deputandos, animarum cura laudabiliter exerceatur.

6. Nunc autem, ad quaestionem cuinam competat animarum cura habitualis in casu, Capitulo ne, an Archipresbytero, id potissimum et in primis dirimendum est ex documento erectionis ecclesiae Parochialis Salutiarum in Collegiatam, quod unice attendendum est, ut notat Rebuf. in *prax. benefic. tit. de Vicar. perpet., num. 2 in fine, et n. 6 in fine,* et dixit Rota coram Coccino, *decis. 1208, n. 3;* et coram Guaxardo in *Melevitana parochialis, decis. 400, p. XVIII, t. 1, n. 2-5;* et coram Celso in *Romana-Iurium, par. 4, dec. 1651, decis. 204, p. XI, num. 1 rec.* Et nonnisi, ubi non constet de erectionis initio, ad coniecturas et indicia et praesumptiones confugiendum est. Arg. ex Innoc. in *cap. postulasti, de iurepatron.;* Ioan. Andrea et aliis in *cap. nobis eod. tit.;* Alex., *cons. 6, n. 1 et 2, lib. II;* Barbosa, *De Canonicis et Dignitat. Ecclesiar. Cathedral. et Collegiat., Cap. II, n. 9.*

7. Iamvero Parochialis Ecclesia Salutiarum erecta fuit in Collegiatam anno 1483 Litteris die 21 Ianuarii eiusdem anni datis; non igitur *post,* sed *ante* Concilium Tridentinum.

Quum igitur *ante* Tridentinam Synodum capitula seu collegia possent de facto et de iure per se exercere animarum curam, et de facto plurima capitula curam illam exercerent, omnibus ad id operam na-

vantibus canonicis, Bouix, *l. c., Part. I, Sect. III, c. II, § c, Praen. 1 et 2;* quum nempe tantum post Tridentinam Synodum nequiverint, regulariter saltem, collegia exercere per se curam animarum, quae perpetuo unita et adnexa eisdem reperiebatur, sed eadem per idoneos vicarios ab Ordinariis deputandos exercenda de facto et de iure esset; quum uno verbo tantum post Tridentinum Concilium, et ab ipso ortum duxerint posterioris illius, de qua supra, inter curam habitualem et actualem distinctionis non tantum nomen et termini, sed res ipsa, seu substantia et conceptus, iuridicum nempe ut nunc vocatur institutum, iam patet curam illam animarum, quae in litteris erectionis imminere dicitur Archipresbyteratui non posse intelligi de cura quae exercenda sit ab archipresbytero de facto et de iure ut *vicario, sive amovibili sive perpetuo,* ad terminos ipsius Tridentinae Synodi.

8. Sed nunc ad quaestionem intimius penetrandam et quaquaversus definiendam in casu, ulterius animadvertendum est curam habitualem, ab actuali distinctam, *duplici ratione* competere posse capitulo sive collegiatae, sive cathedrali, *translativo* nempe *iure,* vel *nativo;* Rota coram Muto, *Vicen.-Hebdomadariae, 4 Iul. 1698, n. 13. Translativo iure,* cum ecclesia parochialis vel beneficium ecclesiasticum curatum unita fuerint et perpetuo adnexa capitulo, Concil. Trid., *cit.* seu pleno iure incorporata, Pirhing, *Ius Can., Lib. III Decr., Tit. V, n. 218;* Schmalzgr., *Ius eccles., Tom. III, Part. I, Tit. V, n. 194-198.* Tunc enim cura antea fuit penes ecclesiam parochialem vel penes beneficium curatum, et postea transfertur in capitulum, Rota coram Muto, *cit. Nativo iure,* si ecclesia collegiata vel cathedralis erecta fuerit cum cura animarum, seu parochialis vel curata, et in ea detur vicarius collegiatae curam habenti, Rota *Romana-Vicariae* coram Coccino, *8 Nov. 1621, decis. 316, p. IV, t. II, n. 1-2.* Media quodammodo inter utramque via est, si ecclesia parochialis erigatur in collegiatam, in qua institutus sit archipresbyteratus *prima dignitas* et archipresbyter curam animarum per seipsum exercere debeat; Pignatelli, *Consult. Canon., Tom. IX, Consult. 150 et 169,* seu in qua, ut accuratius explicat Pitonius, *Discept. eccles., Pars II, discept. XLV,* cura animarum exerceatur ab archipresbytero, vel a prima dignitate, ut *collegii capite.*

9. De translativo iure proprie dicto nobis non est agendum in casu, sed nec de nativo iure proprie dicto, ut patet.

Non enim ecclesia parochialis seu Plebania Beatae Mariae incorporata fuit Capitulo collegiatae, quippe quod nondum existebat; nec item ecclesiae collegiatae iam curam animarum habenti datus est vicarius, vel in ea erecta est vicaria perpetua; sed Ecclesia ipsa Paro-

chialis creata fuit in Collegiatam. De tertia igitur tantum forma, seu ratione, quaestio esse potest in casu nostro.

10. Qua in re probe notandum est, rationem, cur Pignatelli statuit atque iudicat eo ipso quod ecclesia curata est collegialis, eiusmodi curam pertinere de iure ad capitulum, docetque esse regulam, quod cura annexa collegiatae habitu spectet ad ipsam, actu vero ad personam quae illius exercitio praeficitur, eam esse definite, quod in istis ecclesiis collegiatis, in quibus presbyteri divina ministrantes faciunt collegium, « archipre- « sbyter, prior, sive decanus, aliusve est non uti parochus, sed uti « *collegii caput* », Pignatelli, *cons., 150, n. 3;* ubi citat Bald., *consil. 74, n. 4, lib. IV,* ac Rotam, coram Cavaler., *decis. 274, n. 4.* Accuratius id explicat Pitonius, *cit., n. 4* docens: « Nihilominus mihi videtur verior « sententia, quod in ecclesia collegiata de iure regulariter cura habi- « tualis resideat penes capitulum seu collegium, *ea ratione* quod *archi- « presbyter in collegiata est uti caput collegii* et non uti parochus, et « exercet curam nomine collegii, *tamquam ipsius caput,* cum nequeat « universitas, seu corpus collegii exercere curam actualem de per se, « sed debeat eam explicare per unum qui repraesentet vices universi- « tatis, ut est decanus, prior, seu archipresbyter, ut notat Pignatelli, « *dict. Consult. 150, n. 3,* ad differentiam archipresbyteri in cathedrali, « ad quem spectat exercitium curae eiusdem cathedralis, et sic paro- « chus ibi censetur, iuxta *Text. in cap. 1 et cap. Officium de off. de Ar- « chipresbytero;* Merlino, *decis. 480, n. 5;* et firmavit S. Congr. in *Fir- « mana, 4 Iulii 1654,* apud Pignatelli, *ubi proxime, n. 16* ».

11. Et hinc est quod Pignatelli, *Consult. 169, n. 9,* probat curam habitualem residere penes collegium ex ipsa erectione parochialis ecclesiae in collegiatam, in qua fuerunt instituti unus archipresbyter, ***principalis dignitas***, qui curam animarum per seipsum exercere deberet; ex hoc enim quod archipresbyter est *principalis dignitas,* curam animarum exercet ut *caput collegii. Cons., 150, n. 3,* vel uti *minister capituli et collegii. Cons. 169, cit., n. 10.*

12. Iamvero litterae erectionis Ecclesiae Parochialis Salutiarum in Collegiatam nullam omnino curam tribuunt Collegio seu Capitulo, quippe quae de eo, quoad curam animarum, ne mentionem quidem faciant. Curam animarum imminere statuerunt profecto Archipresbyteratui, sed inibi, seu in Capitulo Collegiato Salutiarum de novo erecto. Archipresbyter non est *principalis* seu *prima* dignitas, sed quarta, nempe post *Decanatum, Archidiaconatum* et *Praeposituram;* quare hanc curam Archipresbyter *de per se,* ut cum Pitonio loquamur, exercet, non vero vice collegii.

13. Tum igitur quia instrumentum erectionis nullam omnino curam tribuit Capitulo seu Collegio, et tamen, utpote ante Concilium Tridentinum, omnimodam et totalem curam eidem tribuere equidem potuisset; tum quia curam tribuit Archipresbyteratui, et Archipresbyter ibi non est prima seu principalis dignitas, concludendum est habitualem curam animarum non competere Capitulo Salutiarum, sed utramque, habitualem et actualem, pertinere Archipresbytero.

14. Hinc statim apparet fundamento destitutas esse tot praesumptiones et auctoritates in favorem Capituli adductas ab eiusdem Patronis.

Regula enim ex Pignatellio et Pitonio allata quod in ecclesiis collegiatis cura habitualis de iure spectat ad capitulum et solum actualis ab archipresbytero exercetur vel est tantum quaedam praesumptio, Scarfant., *Lucub. Canonic., L. III, Tit. III, n. 32,* quae cedere debet veritati, et non habet locum ubi ex fundationis initio contrarium aperte constat, Barbosa, *cit., De Canonic.,* vel in allatis Doctoribus procedit ex eo quod, ut vidimus, archipresbyter est uti *caput collegii* Pignatel., *cit. cons., 150, n. 3,* est *prima* dignitas, Pignatel., *cit., cons. 169 in facti specie,* seu principalis dignitas, *ib., n. 9;* ex eo nempe quod archipresbyter in collegiata est uti *caput collegii,* qui *repraesentet vices universitatis.* Piton., *cit., n. 4.*

Tam quoque longe abest quin causa vel casus consideratus a Pignatello, *consult. 169,* sit nostro persimilis, ut potius sit, quoad punctum iuris, plane diversus.

Hinc quoque explicatur cur Sacra Congregatio Concilii in *Mazarien.,* diei 12 Ianuarii 1743, decreverit, spectare curam habitualem Capitulo; nam ibi cura animarum imminebat « cantoratui qui principalis, « et decanatui qui secunda dignitas » existebat; curam igitur exercere ut *Collegii caput* censendi erant.

15. Nec probat contra Archipresbyterum auctoritas Rotae in *Romana-Vicariae,* coram Coccino, *cit.,* cuius decisionis summarii fragmentum adducitur a Capituli Patronis. Nam ibi in corpore decisionis, *n. 1-2:* « Domini censuerunt curam actualem omnimodam esse penes dictum « vicarium, habitualem vero penes capitulum; ratio decisionis fuit quia « certum est quod *cum ista ecclesia collegiata sit parochialis ante erec-* « *tionem dicti vicariatus,* cura residebat penes capitulum... et propterea « Papa *erigendo vicariam perpetuam* et in *vicarium* transferendo cu- « ram, nihil aliud fecit quam constituere illum actu rectorem curae « animarum, licet proprie non sit rector ecclesiae... auferendo curam a « capitulo... firma tamen remanente cura habituali penes capitulum... ». Non igitur ex ratione collegialitatis Rota deducit curam habitualem in

capitulo, sed ex eo quod ecclesia collegiata iam erat parochialis ante erectionem vicariatus; qui non sunt termini quaestionis nostrae.

16. Item non pro Capitulo, sed contra ipsum probat auctoritas Rotae, in *Melevitana parochialis, cit.*, cuius iterum fragmentum tantum adducunt Patroni Capituli; haec enim habet Rota: « Licet regula sit « in ecclesia collegiata curam habitualem residere penes collegium, « actualem tantum penes vicarium... attamen *ea quae admittitur vel « quando datur vicarius collegiatae curam habenti, vel quando eidem « fit unio parochialis cum omnibus suis iuribus et redditibus, non appli- « catur...* ».

17. Eoque minus relevat auctoritas Viviani, *Prax. iurispr., T. II, Cap. VII, § 31:* nam nullum dubium est vicarium habere tantum curam actualem, si totum capitulum mandat exercitium curae huic vicario ad hoc approbato. Sed neque isti sunt quaestionis nostrae termini.

18. Nec iuvat Capitulo ea interpretatio formulae « cui immineat « cura animarum » allata a suis Procuratoribus. Tam enim Rota quam canonistae eam curam interpretantur de actuali cura, non ex praesumptione quod ecclesia collegiata, eo ipso quod est collegiata, habeat curam habitualem, sed ex eo quod aliunde, seu sive ex terminis fundationis et erectionis collegiatae, sive ex terminis erectionis vicariae in collegiata iam curam habente, constet et certum sit capitulo spectare curam habitualem.

Docet enim Rota in *Romana iurium parochorum Celso, 4 Decembris 1651, n. 1:* « Domini non revocaverunt in dubium quod cura habi- « tualis... sit penes canonicos et capitulum... idque deducebant tum ex « Bulla Innocentii VIII tum etiam ex alia Bulla Leonis X... et exinde « *n. 12,* iidem Patres censuerunt non urgere quod archipresbyter in lit- « teris Apostolicis fuerit provisus de archipresbyteratu cum assertione « quod illi immineat cura animarum ».

Idem dicendum de *Panimollo,* quem Capitulum seu eius Patroni Archipresbytero opponunt; nam ex Pignatello, *cit., consult. 169, n. 14:* « Ne quidem relevaret si in provisionibus obtentis a Sede Apostolica « huiusmodi archipresbyteratus, legatur archipresbyteratui imminere « curam animarum. Quia est narrativa provisionum quae non debet « *praeiudicare capitulo...* ».

Sensus igitur est, quod si ex terminis erectionis constet de cura habituali penes capitulum, termini provisionis factae archipresbyteratui praeiudicare non debent iuribus capituli, ideoque trahendi sunt ad terminos erectionis et iuxta illos interpretandi. Nostro autem in casu termini erectionis resistunt curae habituali Capituli; quare verba illa

Bullae erectionis « cui immineat cura animarum », neque ex subiecta materia, neque ex iure communi, intelligi possunt aut debent de cura actuali tantum.

Eadem docet Rota in *Romana-Vicariae*, coram Coccino, 8 novembris 1621, *cit.*, cuius fragmentum opponitur Archipresbytero; nam ibi *n. 8*, termini decisionis fuerunt de erectione vicarii perpetui in *collegiata curata*, et ideo recte deducit Rota, *ib.*, *n. 12*: « quod cum Papa « voluerit vicarium gerere debere curam animarum Ecclesiae incum- « bentem, quia ista verba recipiunt interpretationem a Iure et intelli- « genda sint quoad actualem, non autem quoad habitualem, cum talis « sit *natura vicarii perpetui, qui recipit de manu rectoris...* ».

Iamvero nullum dubium quod si dicatur cura incumbere *vicario* perpetuo in ecclesia iam *collegiata curata*, illa verba a Iure intelligenda sunt de cura actuali, cum talis sit *natura vicarii perpetui*, ut optime addit Rota.

At in casu nostro Bulla erectionis minime dicit curam incumbere Vicario perpetuo, sed Archipresbiteratui.

19. Item non iuvat ea interpretationis ratio, quam Patroni Capituli optimam censent et afferunt ex Rota in *Barchinonen.-Vicariae* coram Merlino, 12 Maii 1624, quod nempe etiam vicarius, qui habet simplex curae exercitium, curam recte dicatur habere; nam ibi Patres postquam, *n. 3-4*, docuerint quod « in hac *unione* fuit *aperte* disposi- « tum quod *vicarius* praesentari deberet ab archidiacono et institui ab « Ordinario, quod manifeste excludit concursum et *apertissime* arguit « curam ipsam quoad exercitium tantum fuisse translatam, quoad habi- « tum vero remansisse penes archidiaconum » exinde concludunt minime obesse iuribus archidiaconi quod vicarius dicatur habere curam, cum etiam vicarius, qui habet simplex curae exercitium, curam recte dicatur habere.

Sed inde absonum esset deducere quod qui curam habere dicitur, eam habet tantum in actu, vel ut vicarius: haec enim non convertuntur.

20. Eoque minus iuvat propria verborum significatio, quam Capituli Patroni deducunt ex Barbosa, *De Par.*, *part. I*, *c. I*, *n. 76-77*, cuius verba velut mutilata afferunt. Docet enim Barbosa, *ib.*, *n. 76*: « cum ha- « bemus verba actum denotantia non sufficit habitus, nisi etiam subsit « actus ». Unde verba Barbosae accipienda sunt affirmative quoad actum, non vero privative quoad habitum, et sensus est in casu nostro non sufficere quod Archipresbyter, qui dicitur habere curam, eam habeat habitu.

21. Inefficax autem et a iure alienum est argumentum in favorem

Capituli adductum, ex eo quod cura animarum, quae prius erat in proprietate penes ecclesiam parochialem, postea velut hereditate transiit in ecclesiam collegiatam ex ea erectam. Non enim analogiae trahendae sunt in absurda, quale esset fingere quod cura animarum sit velut bonum in proprietate seu patrimonio existens, quod velut ex hereditate transeat in successorem. Caeterum non satis advertere Patroni Capituli quod requisita ad probandum aliquam ecclesiam esse parochialem accipienda sunt in oppositione ad alias ecclesias inferiores seu capellas, non vero in oppositione ad munus seu officium parochi. Barbosa, *cit.*, *De off. et pot. Par.*, *P. I, c. I, n. 26-31, coll.*, Aichner, *Ius eccles.*, § *76 et* § *126, 2*; Wernz, *cit.*, *II, n. 821.*

22. Quoad argumentum autem seu potius indicium allatum in favorem curae habitualis Capituli ex ratione nominandi Archipresbyterum tribus fere prioribus saeculis, notandum est eum fuisse nominatum non ut vicarium, sed ut Archipresbyterum, cui ex terminis erectionis imminebat cura animarum.

23. Indicium vero quod spectat, in favorem curae habitualis Capituli, ex decimarum et funeraticiae stipis perceptione, notandum est cum Barbosa, *cit.*, *n. 31-35*, quod licet quandoque ex perceptione decimarum, idemque dicendum de perceptione funeraticiae stipis, arguatur cura apud recipientem, ut in *Decisionibus citatis*, per Rotam, *decis. 489, n. 3 in fin., p. 1, recentiss.*; non tamen semper nec necessario ea argui potest. Sicut enim decimae possunt etiam acquiri ecclesiae non parochiali ex aliquo alio titulo, quam ex iure divino ex quo ecclesiae parochiali debentur, *Exod. c. 20 in fine*, et habetur in *cap. 1*, et in *cap. cum homines*, et in *cap. pastoralis, de decim.*; possunt enim et aliis ecclesiis acquiri alio titulo, puta praescriptione, *cap. cum contingat, cap. cum in sua, eod. tit. cap. 1, de praescription in 6*; Rebuff., *de decim., q. 23, n. 6*; Abbas, *cons. 94, n. 2, vol. 1*; Covarr., *lib. I, var. c. 17, n. 6*, et fuit consideratum in *Florentina Parochialis, 22 Maii 1630*, coram Coccino, ita etiam decimae potuerunt acquiri Capitulo Salutiarum alio titulo, praescriptionis nempe, vel translationis vel alio huiusmodi, et de facto acquisitas fuisse in casu non diffitemur; at non necessario acquirendae fuerunt titulo curae habitualis.

Scilicet ius percipiendi decimas et alia huiusmodi, in genere non est nisi praesumptio iuris, Pichler, *Ius Decr., L. II, Tit. XXIII, n. 5*; in specie autem hoc et alia signa, ut si Capitulum participet de emolumentis curae, licet alioquin magni ponderis, possunt aliquando esse aequivoca. Scarfantonius, *Lucubrat. canonic., Lib. III, Tit. III, n. 39.*

24. Idem prorsus dicendum de assertionibus Episcoporum emissis

in visitationibus, vel de aliis similibus actibus affirmantibus pertinentiam curae habitualis penes Capitulum. Scarfant., *cit.*, *n. 31.* Nam non sunt nisi indicia et praesumptiones.

Iamvero quoad haec et omnia alia signa, seu praesumptiones allatas a Patronis Capituli, primo quidem non est confugiendum ad signa, indicia seu praesumptiones, nisi quando non constat de fundationis initio; secundo vero praesumptiones cedere debent veritati, quae in casu nostro manifestatur et aperte demonstratur ex Litteris erectionis, ut supra firmatum est.

Curam igitur habitualem competere non Capitulo sed Archipresbytero in casu, omnino iudicandum est.

25. Neque opponatur curam habitualem non posse competere Archipresbyteratui vel Archipresbytero, quia tunc eam de iure et de facto exercere deberet per vicarium; nam hoc verificatur in casu unionis seu incorporationis ecclesiae parochialis seu beneficii curati, Aichner, *cit.*, *§ 79, n. 2,* non vero in casu nostro, Piton., *cit.*, *n. 1, 3 et 4;* Gennari, *Questioni Canoniche, n. 379, pag. 459.*

II.

26. Archipresbytero in casu competere curam animarum actualem in dubium revocatum non est, nec revocari potest.

Quaesitum tantum est num ei competat cura universa exclusive et independenter a Capitulo exercenda.

27. Qua in re minime est dubium Archipresbyterum, eo vel magis quod non tantum curam actualem sed et habitualem habeat, habere intentionem fundatam in iure quoad curam universam, Scarfant., *cit., vol. I, Decision., pag. 257, n. 3, et pag. 15, n. 16, et Lib. IV, Tit. X, n. 16;* Piton., *cit., n. 1,* eamque exclusive et independenter a Capitulo exercendam.

28. Equidem Capituli Patroni contendunt Capitulum quibusdam juribus potiri, quae ad actualem curam animarum manifeste pertinent, censentque insuper exinde etiam curam habitualem Capituli probari et confirmari.

Verum ante omnia observandum est curam habitualem *de per se* ex hisce minime necessario sequi; dein vero haec iura, ut iam supra dictum est, potuerunt acquiri Capitulo titulo tantum praescriptionis, seu usucapionis, de qua nunc videndum est, num fuerit legitima atque valeat.

29. Factum quod attinet, Patroni Capituli afferunt immemorabilem possessionem, et perantiquam consuetudinem ante hominum memoriam,

qua Capitulum plura obit munera, quae ex communi disciplina stricte parochialia habentur.

In iure quaevis usucapio ex possessione initium et statum capit, D'Annibal., *Theol. Moral., II, n. 145;* in casu autem, possessio innixa fuit titulo inhabili et vitioso.

Indubium enim est iam a primo tempore, quo erecta fuit Parochialis Ecclesia in Collegiatam, intercessisse conventionem seu remissionem curae, seu « super officio curae animarum », inter Archipresbyterum Bartholomaeum De Vaccis et Capitulum.

At anno 1493 Archipresbyter Antonius De Vaccis, frater et successor Bartholomaei, in conventu capitulari habito die 14 Decembris edoctus de dicta remissione, illam approbavit et amplexus fuit, beneplacito semper Sedis Apostolicae et alterius superioris salvo, immo et ex tunc remisit dictam curam, suam exonerando et conscientiam Capituli onerando, huiusmodi tamen conditione adiecta, quatenus Capitulum faceret cum effectu quod in annum proxime sequentem Sancta Sedes Apostolica remissionem praesentem admittat. Et casu quo hoc non obtineretur a Sancta Sede et non liberaretur ipse Dominus Archipresbyter ab onere dictae curae, transacto dicto anno, sint partes et quaelibet earum in terminis primaevis, prout erant ante praesentem conventionem et remissionem.

Haec conventio seu remissio curam animarum respiciebat, ut patet. At beneplacitum Apostolicum obtentum non fuit: non solum de illo obtento non constat, sed nec Archipresbyter exoneratus de facto fuit cura animarum. Quod si Capitulum perseveravit in cura animarum, saltem ex parte exercenda, ut patet ex documentis iam ab anno 1486 et 1506 existentibus, omnino censendum est eam exercuisse titulo illius conventionis seu remissionis, illegitimae prorsus et nullius valoris, ideoque precario velut exercuisse, atque possessionem titulo non solum inhabili sed et vitioso incoepisse. Cum autem ex una parte nemo sibi causam possessionis mutare possit, et ex alia praescriptio immemorialis non faciat praesumere titulum meliorem de mundo, quando constat, ut in casu, de titulo inhabili et vitioso, a quo initium sumpsit, concludendum est hanc usucapionem, sive praescriptionem vel consuetudinem nullius valoris esse.

30. Dein, ut praetermittamus hanc possessionem non fuisse semper continuam et pacificam, ea vel fuit aequivoca, vel non fuisse talem non probatur.

Nam si ex actis sufficienter probatur quidem haec iura exercita fuisse a Capitulo invitis et reluctantibus tertiis, non probatur tamen ea

exercita fuisse invito Archipresbytero: potuerunt enim eadem iura exerceri concessione Archipresbyteri vel expressa, ut circa aliqua munia parochialia constat, vel tacita. Quare sententiandum est curam actualem universam, exclusive et independenter a Capitulo exercendam, Archipresbytero competere.

III.

31. Ex hisce plane sequitur Archipresbyterum habendum esse ut Parochum verum et absolutum, Piton., *Discept. eccles., cit., n. 1*, et Paroeciam exclusive a Capitulo repraesentare posse, arg. ex Pichler, *Lib. I, Decret., Tit. XXVIII, § 3, n. 15;* et omnino evidens est.

IV.

32. Quoad regimen Ecclesiae Cathedralis notandum est cum De Luca, *De Iurisd. discep.;* Card. Albitii, *n. 104*, non esse monstrum quod in una Ecclesia duo sint capita, diversis tamen sub respectibus, ut consideravit Rota in *decis. Montis Regalis - Iurisdictionis 69 et 121, Part. I, recent.*

Quinam sint hi respectus, distinguendum est cum Rota coram Guaxardo, *Melevitan.-Parochialis,* 19 Februarii 1680, *num. 32-33,* inter functiones ecclesiasticas, quae respiciunt curae exercitium et administrationem Sacramentorum, per parochos fieri solitas, et alias quae de iure et consuetudine in ecclesiis cathedralibus per dignitates et canonicos in choro et collegialiter exerceri debent. Distinguendum nempe est inter functiones capitulares et parochiales; et quoad illas regimen ecclesiae cathedralis competere Capitulo, quoad has competere Archipresbytero planum est, nam Archipresbyter in casu verus et absolutus parochus est ecclesiae Parochialis Cathedralis Salutiarum.

V.

Quoad ius Archipresbyteri residendi in domo Ecclesiae Cathedrali adiacenti, eamque ad usum habitationis aptandi suis sumptibus et independenter a Capitulo, notandum est ex una parte hanc domum non esse in proprietate Capituli, quippe quae veluti unum faciat cum Ecclesia, et res ecclesiasticas ad cultum divinum inservire debere; ex alia vero parte parochis residendum esse intra fines parochiae, in domo parochiali, ad effectum servitii personalis, atque domum parochialem quam nunc Archipresbyter possidet, ob non contiguitatem, immo et distantiam ab Ecclesia Cathedrali, valde incommodam et incongruam esse curae animarum et servitio parochiali.

Quare, saltem ex aequitate, Patres iudicarunt tribuendum esse Archipresbytero ut resideat in domo Ecclesiae Cathedrali adiacenti eamque ad usum habitationis aptet suis sumptibus quidem, et independenter a Capitulo, sub dependentia tamen ab Ordinario, et refectis damnis, quae forte Capitulo exinde obvenire possint.

Hisce igitur rite diligenterque perpensis, Nos infrascripti Auditores de Turno pro Tribunali sedentes, Christi nomine invocato, et solum Deum prae oculis habentes, propositis dubiis respondemus:

Ad 1.um *Negative ad primam partem, affirmative ad secundam;*

Ad 2.um *Affirmative;*

Ad 3.um *Affirmative;*

Ad 4.um *Affirmative ad primam partem, quoad functiones capitulares; affirmative ad secundam, quoad functiones parochiales;*

Ad 5.um *Affirmative, saltem ex aequitate, sub dependentia tamen Ordinarii, et refectis damnis, quae Capitulo obvenire possint.*

Ita decernimus, declaramus et sententiamus, statuentes etiam expensas esse compensandas inter partes.

Ita pronunciamus, mandantes Ordinariis locorum et ministris Tribunalium, ad quos spectat, ut executioni mandent hanc nostram definitivam sententiam, et adversus reluctantes procedant ad normam ss. Canonum, et praesertim *cap. 3, sess. XXV De reform.* Concil. Trid., iis adhibitis exsecutivis et coërcitivis mediis, quae magis efficacia et opportuna pro rerum adiunctis exstitura sint.

Romae, 9 Septembris 1911.

Aloisius Sincero, *Ponens.*
Ioseph Mori.
Fridericus Cattani.

Sac. T. Tani, *Notarius S. R. Rotae.*

N. B. — Contra hanc sententiam Capitulum appellavit.

Aloisius Sincero, *Ponens.*

SECRETARIA STATUS

EPISTOLA.

AD R. P. D. ALOISIUM ERNESTUM DUBOIS, BITURICENSIUM ARCHIEPISCOPUM, DE NECESSITATE REDEUNDI AD PHILOSOPHIAM SCHOLASTICAM.

Monseigneur,

Le Saint-Père Pie X a accueilli avec une particulière satisfaction le projet que Votre Grandeur m'a prié de Lui soumettre relativement à la nécessité du retour à la Philosophie Scolastique, spécialement dans le clergé.

Vous exposez très opportunément, Monseigneur, qu'à la base des sciences sacrées il doit y avoir nécessairement une philosophie *scolastique* par ses principes et par ses méthodes, une philosophie fondée sur la croyance à la puissance de la raison et au caractère absolu de la vérité. Le Saint-Siége l'a rappelé bien souvent et en des circonstances solennelles.

L'Église est loin d'avoir jamais condamné les méthodes par lesquelles les sciences naturelles se sont constituées et ont pris de si merveilleux développements. Ce qu'Elle repousse, ce sont certains principes de la philosophie moderne, aussi contraires à la droite raison qu'à la vérité révélée.

Le Saint-Père bénit Vos généreux efforts et Vous félicite de trouver au milieu des soins multiples du ministère pastoral, le temps de dissiper des équivoques et des confusions qui troublent les âmes.

Je saisis avec plaisir cette occasion de Vous renouveler, Monseigneur, les assurances de mon entier dévouement en Notre Seigneur.

Le 13 Décembre 1911.

R. Card. Merry del Val.

DIARIUM ROMANAE CURIAE

S. CONGREGAZIONE DEI RITI

CONGREGAZIONE ANTIPREPARATORIA.

Il giorno 19 Decembre 1911, presso l'Emo e Revmo Sig. Cardinale Ponente, Girolamo Gotti, si tenne la Congregazione Antipreparatoria dei Sacri Riti, nella quale i Rmi Prelati Officiali e Consultori Teologi hanno discusso e dato il loro voto sopra i miracoli della Ven. Serva di Dio Suor Anna di S. Bartolomeo, monaca Professa dell'Ordine dei Carmelitani Scalzi.

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE.

Il Santo Padre con biglietti della Segreteria di Stato si è degnato di nominare:

16 Decembre 1911. — Il Rev. Don Giovanni Battista Rosa, Sostituto della Sacra Congregazione Concistoriale.

21 Decembre. — Gli Emi Signori Cardinali Giovanni Battista Lugari e Guglielmo Van Rossum, fra i membri della Commissione Pontificia per gli Studi Biblici.

23 Decembre. — Mons. Carlo Perosi, Consultore della Sacra Congregazione Concistoriale.

3 Gennaio 1912. — L'Emo Signor Cardinale Diomede Falconio, Protettore della Chiesa e del Capitolo di Troia.

5 Gennaio. — L'Emo Signor Cardinale Basilio Pompilj, Protettore dell'Istituto delle Suore di Nostra Signora della Compassione di Marsiglia.

9 Gennaio. — L'Emo Signor Cardinale Basilio Pompilj, fra gli Eminentissimi Porporati componenti il Supremo Tribunale della Segnatura Apostolica.

10 Gennaio. — L'Illmo e Rmo Mons. Tommaso Boggiani, Arcivescovo titolare di Edessa a Delegato Apostolico del Messico.

13 Gennaio. — L'Emo Signor Cardinale Pietro Gasparri, Protettore della « Alliance des Maisons d'Éducation Chrétienne » di Dax.

Il Santo Padre con biglietto e con Breve della Segreteria di Stato, si è degnato di nominare:

Vescovo Assistente al Soglio Pontificio:

5 Gennaio 1912. — Mons. Alfonso Andreoli, traslato dalla Sede Vescovile di Montefeltro alle Chiese riunite di Recanati e Loreto.

Protonotari Apostolici ad instar participantium:

12 Dicembre 1911. — Mons. Teodoro Morel, dell'archidiocesi di Lione.

18 Dicembre. — Il Rev. Patrizio Phelan, dell'archidiocesi di Melbourne in Australia.

Prelati domestici di S. S.:

5 Dicembre 1911. — Il Rev. Stanislao Carrillo, Parroco e Vicario Foraneo nella diocesi di Mérida (Venezuela).

9 Dicembre. — Il Rev. Canonico Michele Marin, Curato-Arciprete della Metropolitana di Chambéry.

13 Dicembre. — Il Rev. Canonico O. Giovanni Gardey, Vicario Generale Onorario di Parigi.

16 Dicembre. — Il Rev. Prof. Ferdinando Pellegrini, aiutante di studio nella Segreteria dei Brevi ai Principi.

19 Dicembre. — Il Rev. Canonico Dr. Emanuele Alves de Cunha, Decano della Cattedrale e Vicario Generale della diocesi di Angola e Congo.

3 Gennaio 1912. — Il Rev. Francesco Saverio Musi, Parroco a Napoli.

4 Gennaio. — Il Rev. Domenico Cantatore, Canonico Cantore della Cattedrale di Cerignola.

5 Gennaio. — Il Rev. Francesco Signore, già Arciprete di Monteroni nella diocesi di Lecce.

Missionario Apostolico:

19 Dicembre 1911. — Il Rev. P. Giovanni Vicedomini O. FF. MM., della provincia di Napoli.

ONORIFICENZE

Sua Santità con biglietto e con Breve della Segreteria di Stato, si è degnata di conferire le seguenti onorificenze:

La Commenda con placca dell'Ordine di S. Gregorio Magno, cl. civile:

29 Dicembre 1911. — Al Sig. Barone Felice Uberto Röder de Diersburg, dell'archidiocesi di Friburgo.

3 Gennaio 1912. — Al Sig. Filippo Heineken, Presidente della Società di Navigazione « Norddeutscher Lloyd » di Brema.

5 Gennaio. — Al Sig. Giuseppe Etrich, della diocesi di Königgratz.

La Placca dell'Ordine di S. Gregorio Magno:

13 Dicembre 1911. — Al Sig. Comm. Giulio Rostand, di Parigi.

La Commenda dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

13 Dicembre 1911. — Al Sig. Avv. Cav. Giorgio Féragus, Segretario dell'Opera di S. Francesco di Sales a Parigi.

16 Dicembre. — Al Sig. Emanuele Barone Ringhoffer, di Praga.

— Al Sig. Enrico de Mattoni, di Gieshübel presso Karlsbad.

20 Dicembre. — Al Sig. Dott. Enrico Heidlmair, Consigliere dell'I. e R. Ministero dei Culti e della Pubblica Istruzione, a Vienna.

3 Gennaio 1912. — Al Sig. Conte Clemente de Westphalen, della diocesi di Paderborn.

La Commenda dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

3 Gennaio 1912. — Al Sig. Giuseppe Anniser, della diocesi di Friburgo, Capo dell'ufficio della Società di Navigazione « Norddeutscher Lloyd » di Brema a Roma.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

13 Dicembre 1911. — Al Sig. Marcello Lecoq, di Parigi.

16 Dicembre. — Al Sig. Dottor Manuel Dias de Aquino e Castro, Magistrato Civile Federale del Brasile.

2 Gennaio 1912. — Al Sig. Giovanni Kazazzian, della diocesi di Diarbekir.

3 Gennaio. — Al Sig. Paolo Hopfner, dell'archidiocesi di Vienna.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

13 Dicembre 1911. — Al Sig. Mario Riggi, Notaro Segretario ed Archivista della Cancelleria Apostolica.

14 Dicembre. — Al Sig. Ignazio Massaruti, già computista della S. Congregazione Concistoriale.

Il Santo Padre con biglietti della Segreteria di Stato, si è degnato di nominare:

Camerieri segreti soprannumerari:

9 Gennaio 1912. — Mons. Oreste Gurini, della diocesi di Recanati.

— Mons. Giuseppe Sorbellini, della diocesi di Loreto.

13 Gennaio. — Mons. Francesco Saverio Montz, dell'archidiocesi di Colonia.

Cameriere segreto di spada e cappa soprannumerario:

8 Gennaio 1912. — Il Sig. Colonnello Orazio Walpole, della diocesi di Portsmouth.

NECROLOGIO

25 Decembre 1911. — Mons. Edoardo Pulciano, Arcivescovo di Genova.

2 Gennaio 1912. — Mons. Giuseppe Lang, Vescovo titolare di Paralaide, Vicario Apostolico della Costa di Benin (Africa).

8 Gennaio. — Mons. Dario Mattei-Gentili, già Arcivescovo di Perugia.

Gennaio. — Mons. Francesco Bonne, Arcivescovo di Tokio.